SEGES INNOVATION

NOTAT

Nr. 2604

Udgivet 26-08-2026

Analyse af smågriseprisdannelse og kontraktmodeller baseret på fremstillings-pris 30 kg gris

Michael Groes Christiansen[a] og Jørgen Stilling[a]

[a] *SEGES Innovation P/S*

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

Hovedkonklusion

I den endelig markedspris på smågrise bruges både Beregnet Smågrisenotering og puljenoteringer +/- en korrektion/gris. I perioden 2016-2025 har tillægskorrektionen været ca. 34 kr./smågris. Et alternativ til noteringer kunne være at bruge fremstillingsprisen på smågrise ved 30 kg fra Den Beregnede Smågrisenotering plus et tillæg/fradrag - men mest sandsynligt et tillæg. Denne løsning vil for smågriseproducenter indebære et stabilt afkast år efter år, men deres egen afkastningsgrad vil afhænge af egne evner.

Sammendrag

Dette notat bruger Beregnet Smågrisenoterings omkostningsgrundlag i perioden 2016-2025 til forskellige modelleringer af resultatet afhængig af smågriseprisen for både for smågrise- og slagtegriseproducenter. Notatet er suppleret med en analyse af Business Check Grise i samme periode for de 2 driftsgrene.

Den Beregnede Smågrisenotering har 1,5 års effektivitetsefterslæb. Med avlsfremgang svarer dette ca. til 16,7 kr./gris i sænkelsen af produktionsomkostningen i forhold til hvad grundlaget i Beregnet Smågrisenotering giver. Med denne korrektion indlagt så var den beregnede afkastningsgrad (AG) ca. 4,3-4,4 % for både smågrise- og slagtegriseproducent ifølge Beregnet Smågrisenotering i perioden.

Ifølge Business Check Grise så var afkastningsgraderne betydeligt højere i samme periode. Vægtet AG for søer > 750 årssøer var den 14,4 % i perioden 2016-2025 mod 9,7 % for > 12.000 producerede slagtegrise. Hvis der kun regnes gennemsnitlig AG for 2016-2022, så var AG for > 12.000 producerede slagtegrise 12,6 % mod kun 10,6 % for > 750 årssøer.

Det kan bemærkes, at hvor afkastningsgraderne er væsentligt bedre for smågriseproducenter end for slagtegriseproducenterne så skyldes det altså primært udviklingen fra 2023-2025, hvor markedspriser for smågrise har været betydeligt højere end Beregnet Smågrisenoterings basispris.

Den endelige markedspris på smågrise fastsættes altså typisk mellem sælger og køber som en vægtning af Den Beregnede Smågrisenotering og en relevant puljenotering eller 100 % af en af dem samt et forhandlet tillæg/fradrag. Baseret på Business Check i perioden, så var den gennemsnitlige salgspris smågrise ved 30 kg i perioden ca. 51 kr./30 kg smågris højere end Beregnet Noterings basispris for > 750 årssøer. For slagtegriseproducenter i Danmark var smågriseprisen ved 30 kg ca. 39-40 kr./højere end basisprisen ifølge Beregnet Smågrisenotering. Noget af prisforskellen på indkøbte smågrise i Danmark skyldes aftaler som vægter Beregnet Smågrisnotering med en puljenotering.

Med ca. 50 % af smågrisene til eksport, så må smågrise til eksport have fået ca. 72 kr./smågris mere end Beregnet Smågrisenoterings basispris. Eksporterede smågrise bruger dog oftest slet ikke Beregnet Smågrisenoterings basispris, men en af puljenoteringerne.

Modelberegningerne viser, at slagtegriseproducenternes afkastningsgrad falder med 1,5 procentpoint for hver gang smågriseprisen stiger 10 kr. pr. 30 kg gris i forhold til kalkuleforudsætningerne. De relativt høje afkastningsgrader for slagtegriseproducenterne, selv om regnskaberne viser høje smågrisepriser, kan delvist forklares ved, at producenterne i Business Check-analysen med mere end 12.000 producerede slagtegrise årligt havde ca. 23,5 % af kapitalomkostningerne som lejeudgifter til stalde. Lejede stalde indgår ikke i aktivmassen og kan ved gunstige lejevilkår forbedre afkastningsgraden.

Selv om afkastningsgraderne i Business Check var væsentligt højere end i Beregnet Smågrisenotering, var den korrigerede fremstillingspris i Beregnet Smågrisenotering næsten 1:1 med den korrigerede fremstillingspris i Business Check for en 30 kg smågris. Fremstillingsprisen ved 30 kg fra Beregnet Smågrisenotering kan derfor indgå som en del af aftalegrundlaget i en langsigtet smågrisepriskontrakt.

Som alternativ til noterings- eller puljeprisbaseret prisfastsættelse kan der laves en smågriseprisaftale udfra fremstillingspris ved 30 kg ifølge Den Beregnede Smågrisenotering - eventuelt med en aftalt korrektion i tillæg/fradrag per gris. Denne model kan give smågriseproducenterne et mere stabilt og forudsigeligt afkast over tid. Det er en prismodel, som er løsrevet fra danske og udenlandske slagteriers afregningspriser, og indebærer meget stabile smågrisepriser til budgettering for både smågrise- og slagtegriseproducent.

Historiske smågrisesalgspriser og modelberegninger peger på, at en langsigtet kontrakt baseret alene på fremstillingsprisen for en 30 kg gris i Beregnet Smågrisenotering vil give smågriseproducenten en meget lav afkastningsgrad, omtrent svarende til kalkulationsrenten i noteringen. Derfor vil faste tillæg sandsynligvis være nødvendige, før smågriseproducenter vil indgå denne type langtidskontrakt. Hver ekstra 10 kr. pr. smågris oven i fremstillingsprisen øger smågriseproducentens afkastningsgrad med 1,5 procentpoint. Udgangspunktet er en gennemsnitlig AG på kun 3,45 % ved salg til fremstillingspris for en 30 kg gris.
Et fast tillæg på fx 40 kr. pr. 30 kg smågris til Beregnet Noterings fremstillingspris vil øge AG med 6 procentpoint og dermed hæve den samlede AG til 9,45 %.

I perioden var fremstillingsprisen 415 kr. mod en beregnet pris på 418 kr. pr. 30 kg smågris i Beregnet Smågrisenotering. Med denne kontraktmodel ville slagtegriseproducenterne netto have betalt 37 kr. pr. smågris over basisprisen i Beregnet Smågrisenotering, hvilket er lidt lavere end den faktiske

indkøbspris ifølge Business Check. Modellen ville derfor ikke have forværret slagtegrise-producenternes økonomi over en længere periode, samtidig med at smågriseproducenterne ville have opnået en meget stabil afkastningsgrad.

Baggrund

Økonomien i dansk griseproduktion har i tidsrummet 2016-2025 været meget volatilt. De svingende produktionsomkostninger og salgspriser i dansk griseproduktion medfører meget varierende afkastgrader år til år, hvilket er noget potentielle investorer ikke kan lide. Dette kan bl.a. være en udfordring, når der skal finansieres nye stalde, hvilket er baggrunden for, at det er relevant at se på, om der er en model, der kan stabilisere afkastet. De kan også være stærk likviditetskrævende i dårlige konjunktur år for griseproducenter.

Smågriseproduktionen er opdelt i en del som servicerer hjemmemarkedet med smågrise, men der findes også en eksportorienteret smågriseproduktion i Danmark, grundet dansk griseproduktions evne til at producerer smågrise billigere end i Tyskland og Polen (Christiansen et. al. 2025).

Meget høje puljepriser grundet udenlandske forhold gør det også svært for den hjemlige slagtegriseproduktion, når puljepriser til tider kommer langt over Den beregnede Smågrisenoterings beregnede pris for en 30 kg smågrise.

Der foretages derfor analyser, som simulerer økonomien for smågrise- og slagtegriseproducenterne med tre forskellige smågriseprismodeller i perioden 2016-2025.

1) Den beregnede Smågrisenoterings basispris for en 30 kg smågrise.
2) Indkøb af smågrise til disses fremstillingspriser/nulpunktsomkostning ifølge Beregnet Smågrisenotering.
3) Puljenoteringen for smågrise, her baseret på SPF PRRS-negativ ved 30 kg.

Økonomien analyseres via forskellige nøgletal år for år.

Nøgletallet afkastningsgrad (AG) er særligt velegnet til at sammenligne effektiviteten af virksomheder på tværs af forskellige brancher. Dette skyldes, at AG er uafhængig af virksomhedens finansieringsform. Afkastningsgraden beregnes som resultatet af primær drift divideret med de samlede aktiver. Resultatet af primær drift, også kendt som EBIT eller driftsresultat, udgør virksomhedens overskud fra de centrale aktiviteter, før der tages højde for renter, skat og finansielle poster. Beregningen sker ved at fratrække de operationelle omkostninger, såsom vareforbrug, løn og afskrivninger fra omsætningen. Dette nøgletal giver et billede af den daglige driftseffektivitet, og fordi renteomkostninger ikke indgår, har virksomhedens soliditet og egenkapital ingen betydning for sammenligningen. Dermed kan virksomheder vurderes ens, uanset hvordan driften er finansieret.

Afkastningsgrad kan også tolkes som den maksimale gennemsnitlige kalkulationsrente en investering kan bære for at være rentabel for alle investorer, inklusive griseproducenten, der investerer egenkapital. Men ikke alle investorer får samme ”afkastningsgrad” af den investerede kapital.

Investorernes prioriteringsrækkefølge afgør, hvem der får dækning først ved et eventuelt salg af aktiver - også kendt som tinglysningsrækkefølgen. Realkreditbelåning er typisk billigere end banklån, da realkreditinstitutter har førsteprioritet. Afkast og risici følges ad. Griseproducenter står sidst i rækken, og bærer dermed den største risiko ved investering i griseproduktion. Går investeringen godt, kræver øvrige långivere dog ikke højere rente af den grund. Med udgangspunkt i en fast egenkapitalandel kan den årlige egenkapitalforrentning beregnes ud fra modellen.

I aktiverne indregnes bl.a. besætningsværdi, bygninger og inventar. Afhængigt af hvor længe grisestalden har været opført, vil nogle producenter have op til 96 % af byggeprisen registreret som aktiv, mens andre kan have 0 %. Afkastningsgraden kan derfor variere betydeligt, alt efter hvor meget produktionsanlægget er nedskrevet.

Hvis Den beregnede Smågrisenotering følges, afhænger likviditetsudsvinget for resultatet pr. små- eller slagtegris af fordelingsnøglen for overskud og underskud. Princippet er, at renter og afskrivninger samt besætningsværdiens rente opgøres separat for produktion af 30 kg grise og for slagtegriseproduktion. Historisk har over- og underskud typisk været delt med ca. 50 % til henholdsvis smågrise- og slagtegriseproducent.

Formålet med dette notat er at undersøge, hvordan de 3 forskellige smågrisepriser påvirker afkastningsgraden og resultatet for både smågriseproducenter ved salg af 30 kg grise og slagtegriseproducenter.

Dette gøres via kostmodellen i Beregnet Smågrisenotering, men hvor smågrisepriser er erstattet i to tilfælde (fremstillingspris 30 kg eller ren puljenotering) i stedet for Den beregnede Noterings smågrisebasispris. Analysen suppleres med faktatjek via resultater fra Business Check for bedrifter med søer og salg af 30 kg grise og for slagtegrise mellem 7.000-12.000 producerede slagtegrise årligt eller > 12.000 producerede slagtegrise.

Materialer og metoder

Som basisgrundlag bruges et specialudtræk fra Beregnet Smågrisenotering i perioden 2016-2025 (10 år).

Udgangspunktet er modellen for Den beregnede Smågrisenotering, hvor ugeudtræk for økonomien i 2016-2025 bruges. Mange data per uge kan udtrækkes fra www.gris.dk nye hjemmeside. Indlagt afregningspris per slagtegrise i kr./kg kan ikke udtrækkes pt. Afregningspris kan dog udregnes ved at gange slagtegrisefoderpris i kr./FEsv med bytteforhold, da bytteforhold er ”afregnet per kg slagtekrop/pris per FEsv slagtegrisefoder.

Ligeledes kan modellen suppleres med et udtræk, som hver uge beregner nulpunktpris for smågrise eller nulpunktsafregningspris per kg slagtekrop.

Baseret på tre forskellige smågrisepriser udregnes der afkastningsgrad for både salg af smågrise ved 30 kg og for slagtegrise produceret ved indkøb til en af tre nedenstående muligheder.

1) Den beregnede Smågrisenotering smågrise basispris
2) Indkøb af smågrise til disses fremstillingspriser/nulpunktsomkostning.
3) Puljenoteringen for smågrise vis SPF DK PRRS-negativ 30 kg.

Smågriseeksportører indberetter puljenoteringer, og deres forventede gennemsnitspris for smågrise ugen efter solgt uden kontrakt.

Den endelige markedspris ved smågrisekontrakter (køb/salgsprisen) er oftest med et +/- beløb per handlet gris i forhold til valgt notering eller vægtet notering.

Notatet bruger afkastningsgrader til at hvor volatil økonomien i griseproduktionen er selv når det opgøres på årsbasis.

Afkastningsgrad = Resultat af primær drift x 100 / aktiver

Udover at vise resultat af primær drift, vises resultat efter finansielle poster også.

Det antages først at fremmedfinansiering udgør **70 %** af den investerede kapital. Renteudgiften for fremmedfinansiering sættes til de satser, som er i Den beregnede Smågrisenotering. Disse ændres løbende. Restbeløbet går til egenkapitalforrentning.

Egenkapitalens forrentning: Resultat efter finansiering/egenkapital

Hvis egenkapitalen i model er 30 % konstant, så omskrives formlen til

Egenkapitalforrentningen i model: Resultat efter finansiering/ (aktiver bundet * 30%)

Hvor resultat efter finansiering: Resultat af primær drift - aktiver bundet *70 %*rentesats ifølge Beregnet Smågrisenotering.

Metodemæssigt gennemgås hvordan resultat af primært drift beregnes i de tre scenarier, og hvordan aktiver beregnes udfra specialudtrækket.

Rentesatser i Beregnet Smågrisenotering
Benyttede rentesatser i model bag Beregnet Notering behøves ikke for at beregne afkastningsgrader, men de er her nødvendige, fordi der også regnes på egenkapitalens forretning ifølge model (70 % fremmedfinansiering). Udover dette så skal afkastningsgrader være højere end den benyttede kalkulationsrentesats for, at projekten giver økonomisk øget værdi.

Aktuelt er rentesatsen i Beregnet Smågrisnotering taget fra regnskaberne. Tidligere blev der brugt en model. Når den tages fra regnskaberne, er der nogle, der måske har taget et langfristet lån til 1 % i 2019-2020-perioden, som stadig indgår i regnskabernes rentesatsberegninger. Derfor skal denne metode ikke følge rentesatser på lån taget her og nu, medmindre alle lån i landbruget er kortfristede lån. Middel rentesats i Beregnet Smågrisenotering 2016-2025 var 2,71 %. Middel af kort og lang rente + 0,9 % i bidragssats i perioden giver 2,61 %, så den indsatte rentesats i Beregnet Smågrisenotering er ikke helt skæv set for perioden som analyseres.

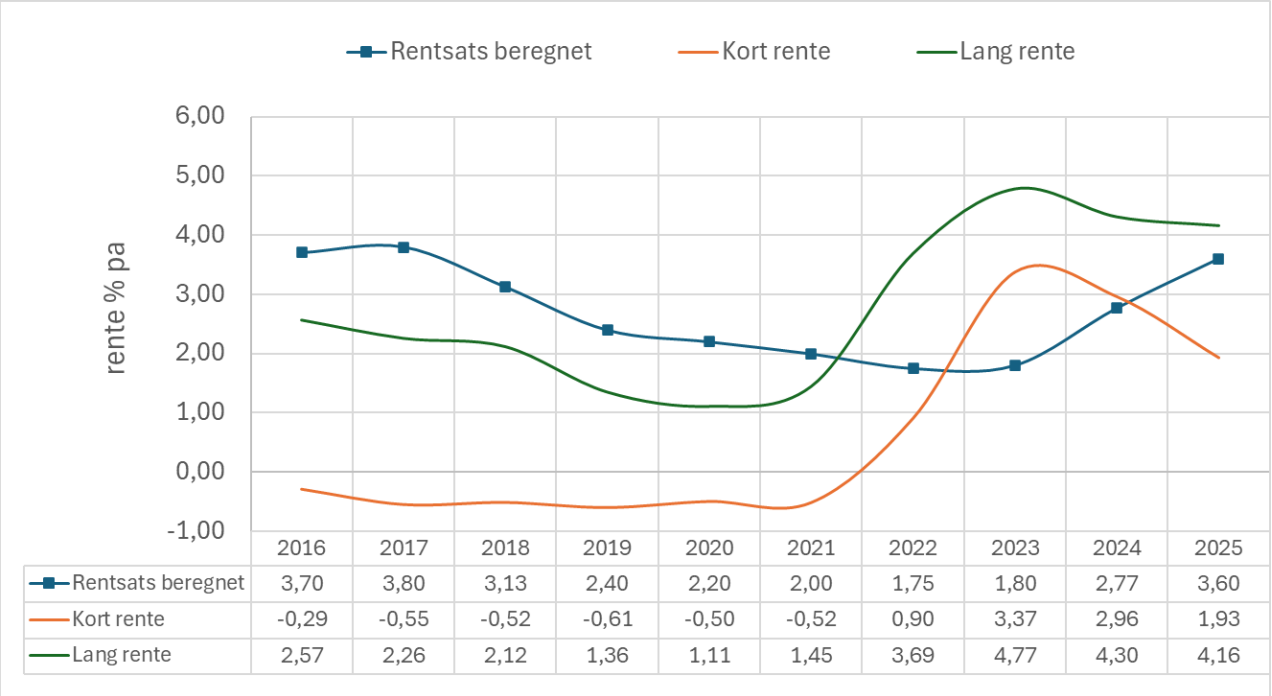

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rentsats beregnet	3,70	3,80	3,13	2,40	2,20	2,00	1,75	1,80	2,77	3,60
Kort rente	-0,29	-0,55	-0,52	-0,61	-0,50	-0,52	0,90	3,37	2,96	1,93
Lang rente	2,57	2,26	2,12	1,36	1,11	1,45	3,69	4,77	4,30	4,16

Figur 1. Rentesatser i Beregnet Smågrisenotering (taget fra regnskaberne i de sidste år i denne periode) og så de gennemsnitlige korte og lange renter på realkreditlån i Danmark. Kort og lang rente er fra Finans Danmark og egne gennemsnit

Når rentesatsen er så lav for landbrug, som regnskaberne viser, kan noget tyde på, at banklån udgør en relativ lille del af finansieringsbehovet. Dansk landbrug har også i denne periode generelt øget soliditetsgraden, men her har stigende jordpriser nok også været en hjælp.

Resultat af primær drift

Resultat af primær drift kan i den normale Beregnede Smågrisenotering (smågris-pris = Beregnet Smågrisenotering), findes ved 30 kg-produktion eller ved slagtegriseproduktion ved at addere resultat per enhed med de beregnede renteomkostninger per enhed.

Resultat af primær drift afhænger i de øvrige to andre mulige smågrisepriser (2 og 3) af salgs- og indkøbspriser på smågrise. Disse genberegnes på følgende måde.

For 30 kg smågriseproducent bruges resultat af primær drift ifølge Beregnet Smågrisenotering eller ved at trække Beregnet Smågrisenoterings smågriseprisen fra resultatet og erstatte den med priser fra alternativ 2 og 3.

For slagtegriseproducenter er smågriseomkostningen/solgt slagtegris indkøbsprisen i forhold til mulighed 1-3 / (1-dødelighed slagtegriseperioden i %).

Med disse beregningsmetoder haves nu resultat af primær drift per enhed. Disse ganges op med årligt solgte enheder per driftsgren, så det bliver årsresultat.

Der beregnes et primært driftsresultat per årsso eller for slagtegriseproducenten per slagtegrisestiplads.

Det primære resultat skal forrente aktiver bundet i besætningsværdi og i anlægsaktiver. Disse beregnes på følgende måde.

Aktiver bundet i bygninger og inventar
Levetid - bygninger og inventar er 25 år for bygninger og 12,5 år for inventar i grundlaget for Den beregnede Smågrisenotering i alle årene. So- og smågrisestalde er lidt mere inventartunge i perioden end slagtegrise-stipladser. I grundlaget justeres disse stipladspriser normalt i uge 27 i hvert år, ligesom det nye effektivitetsgrundlag.

For et soanlæg med 30 kg smågriseproduktion tages stipladssøer og nødvendigt antal smågrisestipladser ganget med pris per smågrisestiplads.

Nødvendigt antal smågrisepladser per årsso er: Fravænnede grise per årsso * stalddage per fravænnet gris/365 dage.

Nødvendige antal smågrise- og slagtegrisepladser er årligt solgte per stiplads divideret med (1-dødeligheden) for henholdsvis små- og slagtegrise i modellen på det pågældende tidspunkt i grundlaget.

Tabel 1. Priser i kr. per stiplads ultimo 2025 i Beregnet Smågrisnotering eller per årsso med 30 kg smågriseproduktion. De beregnes løbende 10 gange i notatet baseret på de historiske priser.

Soanlæg til og med fravænning	Smågrisestiplads	Søer med smågrise, investering per årsso	Slagtegrisestiplads
22.050	2.015	32.196	3.830

Modelbesætningen i Beregnet Smågrisenotering er en besætning, som er nået ca. halvvejs i deres afskrivninger på bygningsinvesteringer og ligeledes på inventar, når aktiver af bygninger og inventar skal værdisættes som bunden kapital.

I diskussionsafsnittet vil der blive vist et eksempel med afkastningsgrader for en slagtegriseproducent set over 25 år med de fundne gennemsnitlige resultater af primær drift for en slagtegriseproduktion.

Bunden kapital i besætningsværdier
Besætningsværdien er også et aktiv, som kræver forrentning. I regnskaberne opgøres besætningsværdien primo-ultimo efter normalhandels værdier, hvilken svarer til realisationsprincippet.

I dette notat bruges ikke normalhandelsværdier. Årsagen er at der ved højkonjunkturer indregnes ”profit” i beregningen af aktivernes værdi (sænker afkastningsgraden), og omvendt vil den øge afkastningsgraden i tider med tab på grisene, hvis denne metode bruges. Dog kan det siges, at metoden har en mindre stabiliserende konjunktur-effekt på afkastningsgraden, men den afspejler ikke den reelle pengebinding i besætningsværdi.

Det som her ønskes, er den reelle pengebinding (aktiv), som skal forrentes. Der gøres derfor følgende:
- Besætningsværdien sættes til kostpris, når besætningsværdi beregnes.
- Besætningsværdi beregnes som et gennemsnit over et år ad gangen.

Alle omkostninger indregnes - bortset fra renteomkostninger indgår pengebindingen/aktivernes kostpris.

I appendix er der vist beregningseksempler baseret på special-udtræk trukket fra Beregnet Smågrisenotering i uge 52, 2025 samt egne beregninger.

Gennemsnitkorrektion for effektivitets fremgang
Grundlaget for effektivitetstal i Den beregnede Smågrisenotering er i gennemsnit 1,5 år efter den reelle udvikling. Grundlag efter uge 26, 2025 er landsgennemsnitstal fra 2024, og der skiftes først i uge 27, 2026 til 2025-effektivitetstal.

Den økonomiske fremgang over 10 år findes ved at indlægge fravænnede grise per årsso uge 1, 2016 i model ultimo 2025. Udover dette indlægges korrigerede FEsv/kg tilvækst og daglig tilvækst fra 2016 i primo i 2025-grundlag. Da avlsfremgang også afhænger af foderpriser, bruges gennemsnitlige foderpriser fundet over de 10 år i udtræk.

Forbedret kødprocent medtages ikke, da den er med i afregningspriser fra slagteri.
Øget slagtevægt kan ikke betegnes som avlsfremgang, men noget der dog hjælper til at sænke produktionsomkostninger.

Hvis dette gøres i model, fås følgende input.

Tabel 2. Primo 2016 konverteret til ultimo 2025-tal for at beregne omkostningssænkning via effektivitetsfremgang. Gns. foderpriser for perioden benyttes.

Input	Primo 2016	Ultimo 2025	Korrigerede primo 2016 indlagt i model
Fravænnede grise per årsso	30,6	35,6	30,6
1. lægs procent	24,3	25,1	24,3
Kuld per årsso	2,27	2,24	2,27
Fravænnede per kuld	13,48	15,89	13,48
FEsv. per årsso	1.507	1.565	1.507
Arbejdstid per årsso i timer	8,2	9,1	8,2
Smågrise			
Daglig tilvækst 7-30 kg	443	473	443
FEsv/kg tilvækst 7-30 kg	1,89	1,74	1,89
Slagtegrise			
Slagtevægt	85,0	91,8	91,8
Daglig tilvækst slagtegrise 30 kg til slagtning	922	1077	923
FEsv/kg tilvækst 30 kg til slagtning	2,83	2,61	2,91

Foderpriser i gennemsnit for perioden står i næste tabel.

Tabel 3. Gennemsnitlig pris per fodertype 2016-2025

Type foder	Kr./Fesv.
Sofoder	1,89
Smågriseblanding 1	3,88
Smågriseblanding 2	2,15
Slagtegriseblanding	1,89

Det bemærkes at øget slagtevægt ikke er en effektivitetsfremgang i sig selv, men en potentiel omkostningssænkning per kg slagtekrop. Slagtevægt korrigeres nu løbende i grundlaget. Kødprocent fremgang er indeholdt i de løbende afregningspriser i Den beregnede Smågrisenotering og er heller ikke med.

Som første resultat vises gennemsnitspriskorrektionen for fremstillingsprisen ved 30 kg, og for slagtegrise i resultat-afsnittet per år, og den ganges med faktor 1,5, fordi effektivitetsgrundlag i Beregnet Smågrisenotering er 1,5 år bagud i gennemsnit.

Resultater og diskussion

I de følgende afsnit tages forskellige delresultater, som efterfølgende sættes sammen til en fair prisaftale for smågrise baseret på fremstillingspris i Den beregnede Smågrisenotering +/- et forslag til priskorrektion baseret på økonomiske tal.

Korrektioner fremstillingspris i Beregnet Smågrisenotering

Korrektion for 1,5 års effektivitetsefterslæb i modellen gav følgende resultater.
Der var 11,1 kr./gris fra undfangelse til slagtning i gennemsnit per år. Med faktor 1,5 bliver det 16,7 kr./gris.

Tabel 4. Økonomisk værdi for effektivitetsefterslæb i Beregnet Smågrisenotering

	Fra undfangelse til slagtning	7 kg produktion	30 kg produktion	30 kg til 91,8 kg slagtevægt
Ultimo 2026 E-tal	1.120,9	259,8	450,1	670,8
Ultimo 2026, med primo 2016 E-tal	1.232,0	292,3	493,3	738,7
Forskel i kr. gris	111,1	32,4	43,2	67,9
Gns. omkostningssænkning per år i kr.	11,1	3,2	4,3	6,8
Faktor 1,5	16,7	4,9	6,5	10,2

Efterslæbet i omkostningsreduktion har ikke været fordelt ligeligt mellem omkostningsreduktion ved 30 kg og så fra 30 kg til slagtning. Der var 61 % i slagtegriseleddet. Med ca. 50 % i finansieringsandel i Den beregnede Smågrisenotering, vil dette blive udjævnet til 8,35 kr./30 kg gris og 8,35 kr./kg gris.

Denne omkostningsreduktion på 8,35 kr. per små- eller slagtegris pga. effektivitetsefterslæb i Beregnet Smågrisenoteringsgrundlag indlægges som et plus til primær drift per enhed.

I de 2 andre scenarier, opnår smågriseproducent 6,5 kr./30 kg smågris og slagtegriseproducent de 10,2 kr./slagtegris. Disse 2 scenarier bruger ikke fordelingsnøglen til overskud/underskud per gris som i Beregnet Smågrisenotering, derfor får hver især kun deres egen andel.

Resultater smågrisepriser

De smågrisesalgspriser der er indlagt i modellerne, fremgår af næste tabel som gennemsnit per år.

Tabel 5. De indlagte salgspriser år for år i de tre grundscenarier for smågrise ved 30 kg. Udtræk fra www.grise.dk

Værdier	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gns.
Beregnet basisnotering	371	402	326	422	466	394	398	486	446	472	418
Salg til nulpunktspris	380	369	374	372	373	395	490	482	454	464	415
SPF Puljepris	377	474	337	462	428	307	362	633	590	478	445

I perioden 2016-2025 har puljepriser på smågrise været lave i 2021-2022, hvorefter de tog et gevaldigt spring opad. Over de 10 år har puljeprisen været 37 kr./smågrise bedre en Beregnet Smågrisenotering ifølge disse. Prisforskel mellem salg til beregnet smågrisepris og Beregnet Noterings nulpunktspris på kun 3 kr./smågris i Beregnet Smågrisenoterings favør fortæller ligeledes, at Den beregnede Smågrisenotering over 10 år i gennemsnit har ligget en smule over samlet nulpunktspris.

Tabel 6. Beregnet Smågrisenotering og SPF-Danmark PRRS-negativ (puljepris i dette notat) holdt op imod beregnet salg- og indkøbspriser ifølge regnskaber Business Check Grise 2016-2025. Eksport ratio danske smågrise er egne beregninger baseret på DST udtræk.

År	SPF-Danmark PRRS-negativ - 30 kg	Basis 30 kg	Eksport Ratio danske smågrise	Søer > 750: 30 kg beregnet salgspris/smågris	7.000-12.000 producerede slagtegrise. 30 kg indkøbspris/smågris	>12.000 producerede slagtegrise. 30 kg indkøbspris/smågris
2016	377	371	42%	408	398	394
2017	474	402	45%	482	444	440
2018	337	326	44%	368	358	357
2019	462	422	47%	486	468	480
2020	428	466	46%	469	488	493
2021	307	394	43%	361	395	398
2022	362	398	44%	410	404	412
2023	633	486	50%	660	554	556
2024	590	446	53%	631	534	539
2025	478	472	53%	532	528	512

De viste smågrisepriser er kontrolleret med regnskaberne, idet beregnet salg- og købspriser i Business Check Grise 2016-2025 er analyseret. For salgs-og indkøbspriser er der omregnet fra producerede smågrise til pris per solgte smågrise via multiplikation med faktor 1,02 og for slagtegrise er der omregnet fra smågrisepris per produceret slagtegrise til pris per indkøbt smågrise ved at dividere med faktor 1,02. Årets gennemsnitlige kg-reguleringer er også brugt for at få 30 kg-prisen.

Et konstant led var tæt på at være signifikant i so og smågrisesalgsanalysen (p = 8 %), men var det ikke i slagtegriseanalyserne. Ligeledes var den stigende eksportration, hvis den var medtaget i so-analysen faktisk signifikant (p =3,8 % signifikansniveau). Men hvis konstantled blev udeladt af model, havde eksportratio smågrise kun en P-værdi på 0,238. Begge er derfor udeladt af model. Dette efterlod kun 2 forklarende variabler nemlig SPF-Danmark PRRS-negativ og Beregnet Smågrisenotering basisnotering ved 30 kg.

Første MLR-analyse gav et konstantled til en smågrisepriskorrektion, og de anvendte smågrisenoteringer udgjorde mindre en 100 %. Udkommet af MLR-analyser blev omskrevet, så andelen af SPF-Danmark og Basis 30 i Beregnet Smågrisenotering summeret udgør 100 %. Dette efterlod så til gengæld ret høje korrektionsfaktorer på ekstra salgspris eller tillæg af det summerede produkt på mellem 33-35 kr./smågris købt/solgt.

Tabel 7. MLR-analyse på sammenhæng mellem salgspriser og SPF-Danmark PRRS-negativ - 30 kg middel i 2016-2025 var på 444,6 kr./30 kg gris og smågrisenotering var basis 418,3/30 kg gris. Kilde: egne beregninger

	Søer > 750. 30 kg beregnet salgspris/smågris	7000-12.000 producerede slagtegrise. 30 kg indkøbspris/smågris	>12.000 producerede slagtegrise. 30 kg indkøbspris/smågris
SPF-Danmark PRRS-negativ - 30 kg	76,6 %	28,2 %	28,1 %
Basis 30 kg, Beregnet Smågrisenotering	23,4 %	71,8 %	71,9 %
Korrektionsfaktor	1,070	1,074	1,076
Middel 30 kg gris 2016-2025	469,2	457,3	458,2
Gns. korrektionsfaktor størrelse i kr./smågris (2016-2025)	32,9	33,9	35,0
Forskel til Beregnet smågrisenotering basispris 30 kg	50,9	39,0	39,9

Transportomkostninger for smågrise indgår normalt ikke i de fleste regnskaber i selve smågriseindkøbsprisen for slagtegriseproducenter i Business Check. Der er dog fortsat fakturaer hvor

smågrise- og transportomkostningen ikke kan skilles ad, så i enkelte tilfælde indgår den desværre fortsat, men det er altså ikke meningen.

De meget høje korrektionsfaktorer kan delvis forklares med ekstra tillæg, hvoraf nogle på hjemmemarkedet også er specialgrise-tillæg som UK-grise. Samlet set vurderes det dog at disse specialgrisetillæg spiller en mindre rolle udfra en gennemsnitsbetragtning på hjemmemarkedet.

På landsplan i Danmark i periode 2016-2025 kan det med rimelig god sikkerhed siges, at salgs- og købspriser har været givet.

Salgspris 30 kg smågrise for søer = (SPF-Danmark PRRS-negativ, 30 kg) *76,6%+ Basis 30 kg* 23,4%) *1,070
Indkøbspris grise 30 kg for slagtegriseproducenter = (SPF-Danmark PRRS-negativ, 30 kg) *28,1%+ Basis 30 kg* 71,9 %) *1,075

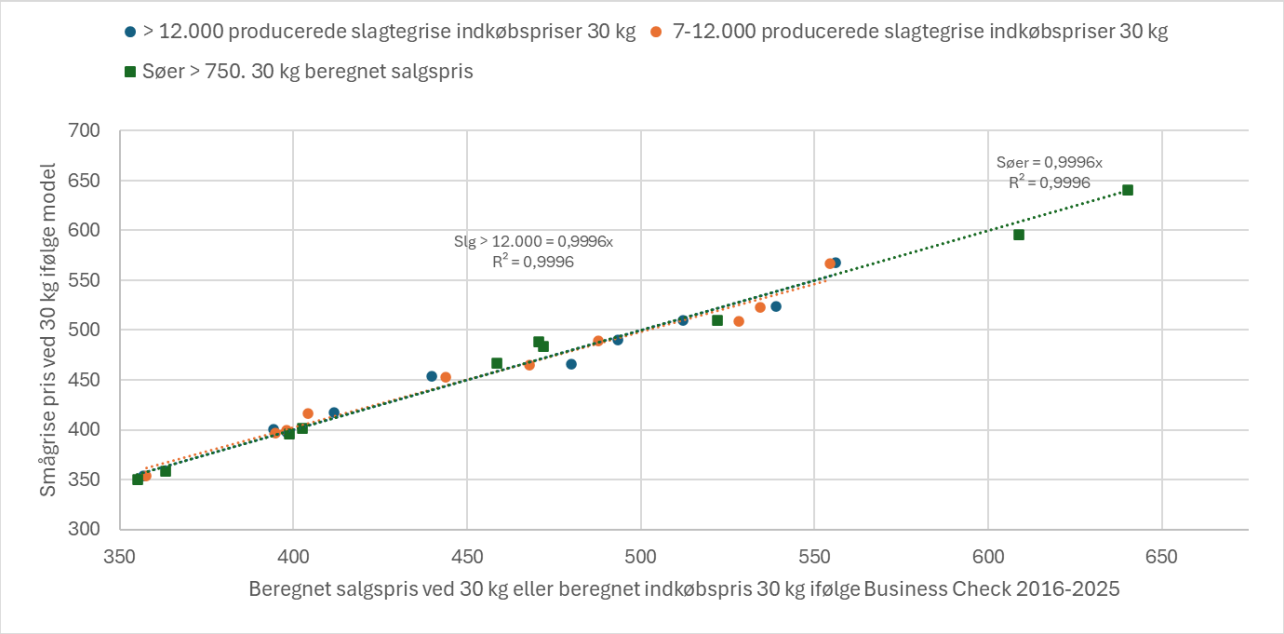

Figur 2. Sammenhæng mellem beregnede salgs- eller købspriser 30 kg smågrise fra Business Check Gris 2016-2025 i forhold til den estimerede model for købs- eller salgspris baseret på Beregnet Smågrisenoterings basis eller SPD-Danmark PRRS-negativ puljepris.

Der er selvfølgelig +/- afvigelser over årene som ovenstående figur viser. Puljeprisen på smågrise vendte om i 2023, så prisen her var meget højere end Beregnet Smågrisenotering, men ifølge modellens 10 års prædiktion, var der fortsat en negativ korrelation i forhold til modelestimatet, idet næste graf viser forskellen mellem Business Check Grise realiserede smågrise salg- og købspriser og så modellen for de 10 år. I 2024 og 2025 er afvigelsen > 10 kr./smågris solgt i forhold til modellen for søer > 750 årssøer.

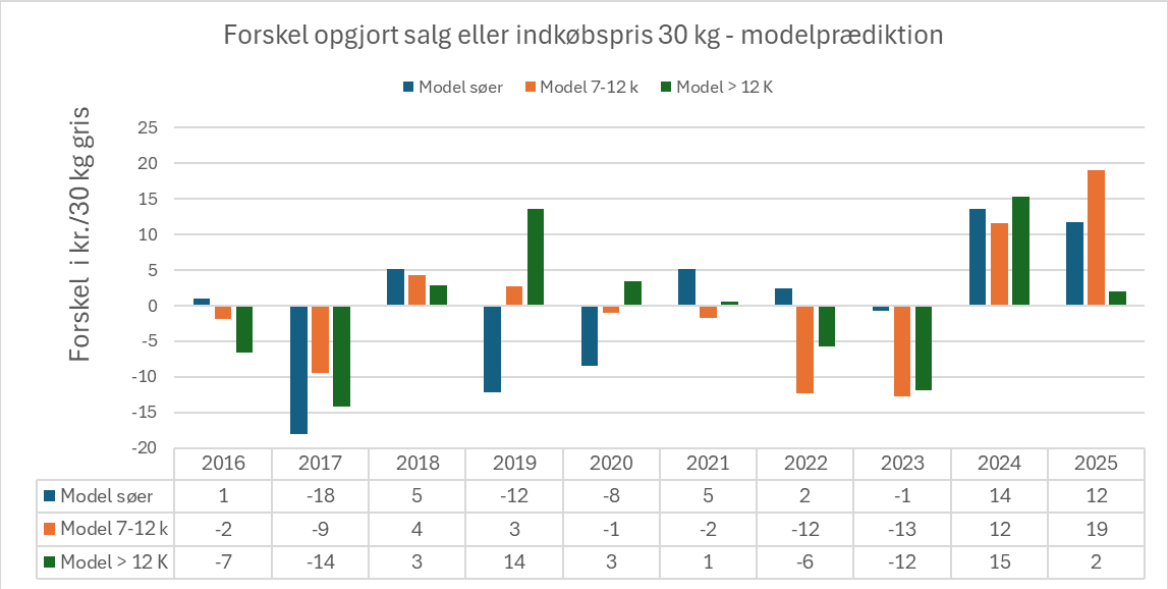

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Model søer	1	-18	5	-12	-8	5	2	-1	14	12
Model 7-12 k	-2	-9	4	3	-1	-2	-12	-13	12	19
Model > 12 K	-7	-14	3	14	3	1	-6	-12	15	2

Figur 3. Forskel mellem realiserede salgs- og indkøbspriser ifølge Business Check og så MLR-modellen for prissammensætning smågrise ved 30 kg. Modelsøer er for > 750 årssøer, Model 7-12 k og > 12 k, er slagtegriseanalyser hvor k= 1000 producerede slagtegrise.

Smågriseomsætteres mening i 2026 om tillæg på smågrise

Primo 2026 oplyser smågrise-transportører at eksportaftaler er baseret på tysk puljenotering (VZEG eller dansk puljenotering) + 60-70 kr./smågrise i fast tillæg (interview SPF-selskabet og DTL, 2026). I analysen bruges den danske puljepris for SPF-PRRS-negative. Denne er dog over tid meget identisk med den omregnede tyske VZEG-smågrisenotering, som i det tidsrum, det kan kontrolleres, dog har ligget 0,8 % under den danske. Der er dog også puljeafsætning af smågrise, dvs. hvor der omsættes smågrise uden fast aftager, og her opnås der typisk ikke de store tillæg.

For hjemmemarkedet oplyser SPF, at en typisk dansk smågriseaftale er 50 % beregnet og 50 % puljenotering med 40-50 kr./smågris i tillæg ved nye kontrakter og 30-35 kr./smågris i tillæg for allerede indgående kontrakter.

Diskussion af resultater vedrørende smågrisepris

I perioden 2016-2025 stammede måske omkring 40 % af hjemmemarkedets slagtninger fra integrerede bedrifter, som typisk anvender Den beregnede Smågrisenotering som intern overførselspris. MLR-analysen indikerer, at de øvrige slagtegriseproducenter, som køber smågrise, typisk har haft en smågrisepris sammensat af cirka 50 % beregnet notering og 50 % puljepris. De seneste år har disse producenter derfor været udsat for smågrisepriser, som den hjemlige afregningspris ikke har kunnet honorere økonomisk.

Med en eksport-ratio på 42-53 % i tidsrummet 2016-2025, så er det heller ikke overraskende at vægtningen af SPF-Danmark PRRS-negativ - 30 kg i smågriseprisfastsætningen for regnskaber med søer > 750 er så høj som 76,6 % i analysen, hvis man skulle give et bud på gennemsnitlig salgspris for danske sobesætninger.

Hvis det antages, at dem som eksporterer har 100 % puljenotering, vil det efterlade en fordeling som siger 56% puljenotering og 44 % basisnotering for de smågrise, som bliver på hjemmemarkedet. Hvis dette forhold skal passe med slagtegriseresultaterne, så er der ikke mange integrerede regnskaber med i gruppen af > 750 årssøer, idet denne fordeling nogenlunde svarer til den fordeling, som dem, som indkøber smågrise til deres slagtegriseproduktion, er udsat for.

Model-resultater for søer med smågrise

At griseproduktion er en meget konjunktur følsom branche ses af de beregnede afkastningsgrader og egenkapitalens forretning i de tre modeller for salgspris. Primært baseret på et turn-around mht. puljepriser på smågrise i 2023-2024 så har salg af smågrise til puljepris givet det bedste gennemsnitlige afkastningsgrad på 7,8 % efterfulgt af salg af smågrise til beregnet på 4,3, og lavest er der en afkastningsgrad på kun 3,5 % ved salg til fremstillingspris. Disse afkastningsgrader lægger kun en anelse over den indlagte rentesats i Beregnet Smågrisenotering (2,71 % pa i gns. 2016-2025), og dette kun fordi der er indlagt et effektivitetsmæssigt efterslæb, som hæver resultatet af resultat før finansiering med 6,5 kr./solgt smågris.

Tabel 8. Afkastningsgrader søer med smågrise, og deres egenkapitalforrentning ved 30 % egenkapital, baseret på omkostningsmodellen fra Beregnet Smågrisenotering

Afkastningsgrad beregning	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gns.
Salg smågrise til beregnet	3,2	9,9	-3,4	11,3	17,7	2,9	-10,5	3,4	2,6	5,7	**4,3**
Salg smågrise til fremstillingspris	4,4	4,6	3,9	3,3	3,1	2,8	2,5	2,5	3,4	4,2	**3,5**
Salg smågrise til puljepris	3,9	21,0	-1,9	17,2	11,5	-10,7	-16,0	23,7	23,0	6,3	**7,8**
Egenkapitalens forrentning											
Salg smågrise til beregnet	2,1	24,3	-18,7	32,1	53,8	5,1	-39,2	7,2	2,1	10,7	**7,9**
Salg smågrise til fremstillingspris	6,1	6,4	5,6	5,2	5,2	4,8	4,2	4,2	5,0	5,6	**5,2**
Salg smågrise til puljepris	4,3	61,1	-13,5	51,6	33,1	-40,3	-57,4	74,8	70,4	12,6	**19,7**

De store årlige udsving i AG ses bedst grafisk som vist i næste figur. Kun salg af smågrise til fremstillingspris giver et stabilt men lavt årligt afkast, men det lå nærmest også i definitionen, idet den følger rentesatsen.

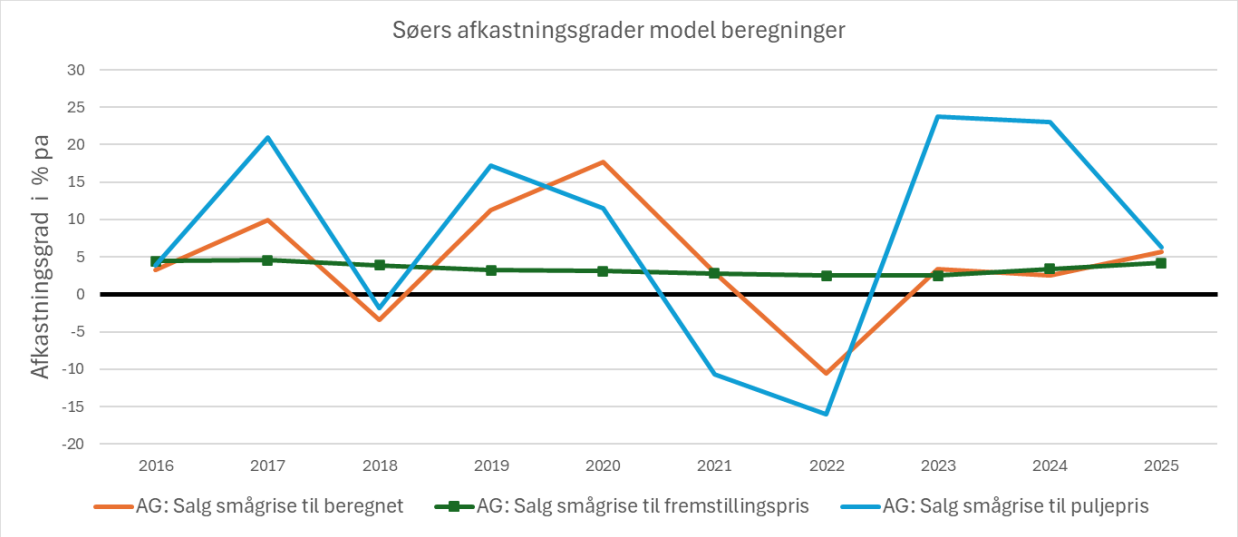

Figur 4. De årligt beregnede modelafkastningsgrader for de 3 so-modeller

Egenkapitalens forrentning følger afkastningsgraderne. Den har været 19,7 % i gennemsnit for salg til puljepris. Salg til Beregnet Smågrisenotering gav en egenkapitalforretning på 7,9 % pa. og salg til nulpunktpris/fremstillingspris ifølge Beregnet Smågrisenotering gav kun 5,2 % pa. i gennemsnit.

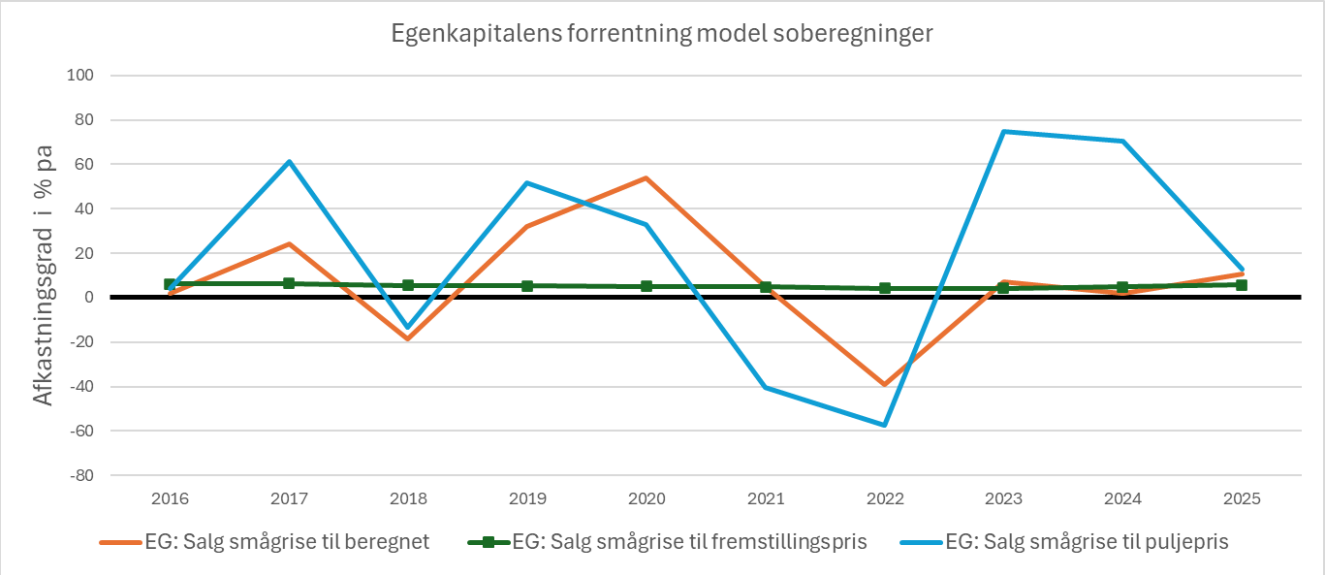

Figur 5. Egenkapitalens årlige forrentning i de 3 so-modeller

I år 2021-2022 forsvandt 97,4 % af egenkapitalen ved salg af smågrise til ren puljepris ifølge modellen. Men da mange har ekstra betydelige tillæg oveni puljeprisen, gik det mindre galt end den rene puljeprismodel forudsagde. Resultaterne for denne type producenter er reddet af to meget gode efterfølgende år. Salg til pulje +/- tillæg er en risikabel forrentningsmodel, som kræver god soliditet, men afkastet har pga. de ekstra tillæg været særdeles tilfredsstillende.

Den lave afkastningsgrad ved salg af smågrise til fremstillingspris er næppe attraktiv nok til, at nogle ville tegne langtidskontrakt på denne. Senere vil der blive lavet en korrektion for hvad et ekstra tillæg på x kr. vil betyde for både smågrise- og slagtegriseproducent.

Resultater for slagtegrise

Den gennemsnitlige beregnede afkastningsgrad viser 4,4 % i gns. i perioden 2016-2025 for slagtegrise og ifølge Beregnet Smågrisenotering korrigeret. Den følger tæt på slavisk de afkastningsgrader, der er i soholdet og salg ved 30 kg. Dette skal de også for det er sådan, at Den beregnede Smågrisenotering fungerer, afkastet af bunden kapital skal være ens.

Ved indkøb af smågrise til deres fremstillingspris stiger den gennemsnitlige afkastningsgrad til 5,4 %. Over årene er smågriseprisen 3 kr./gris lavere og slagtegriseproducent deler ikke over tid effektivitetsefterslæbet, hvilket giver ca. 2 kr./ekstra slagtegris.

Ikke overraskende efter so-analysen og de beregnede gennemsnitlige smågrisepriser over årene, så er indkøb af smågrise til puljepris ødelæggende i den analyserede periode for slagtegriseproducenterne. Der er kun en afkastningsgrad på 0,9 % i gennemsnit, hvis dette gøres. Meget under rentesatsen og dermed også en negativ modelberegnet egenkapitalforrentning på 3,2 % i perioden 2016-2025. Nu er der næppe mange danske slagtegriseproducenter, som indkøber smågrise til 100 % puljepris, men i rigtig mange kontakter er smågriseprisen er halvt beregnet og halvt puljenotering +/- tillæg/fradrag per gris.

Tabel 9: Afkastningsgrader i de tre scenarier for slagtegriseproducenter samt modelberegnet egenkapitalforrentning

Afkastningsgrad/år	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gns.
Indkøb smågrise til beregnet	3,5	9,9	-2,9	11,0	16,7	3,1	-9,6	3,5	2,8	5,9	**4,4**
Indkøb smågrise til beregnet, efterbetaling periodiseret korrekt	2,9	11,8	-7,4	14,1	20,3	2,5	-9,6	1,1	2,1	0,3	**3,8**
Indkøb smågrise til fremstillingspris	2,3	15,6	-10,3	19,4	32,1	3,2	-22,0	4,4	1,9	7,4	**5,4**
Indkøb smågrise til puljepris	2,9	-1,3	-4,6	5,1	23,1	17,4	-4,1	-16,7	-17,5	5,3	**0,9**
Egenkapitalforrentning/år											
Indkøb smågrise til beregnet	3,2	24,1	-17,1	31,1	50,4	5,8	-36,1	7,4	3,0	11,2	**8,3**
Indkøb smågrise til beregnet, efterbetaling periodiseret korrekt	1,9	22,8	-25,2	41,9	63,2	3,6	-36,1	-0,7	0,4	-8,0	**6,4**
Indkøb smågrise til fremstillingspris	-0,8	43,0	-41,7	59,2	102	6,1	-77,6	10,5	-0,1	16,3	**11,7**
Indkøb smågrise til puljepris	1,0	-13,3	-22,5	11,4	71,8	53,3	-17,9	-59,9	-64,9	9,2	**-3,2**

Efterbetaling er i Beregnet Smågrisenotering reelt 1 år forskudt i forhold til det, som den reelt er. I 2025 er der indregnet 1,04 kr./kg i efterbetaling i beregnet for det meste af året, men reelt vil den i dette regnskabsår kun blive 0,58 kr./kg. Ligesom regnskabspraksis er i DK, så indlægges efterbetaling i beregnet stort set i et kalenderår, det skifter typisk i uge 51 i grundlaget. I appendix er der vist de endelige kendte efterbetalinger.
Korrekte periodiseringer af efterbetaling til perioden 2016-2025 sænker afkastningsgraden til gennemsnitlig 3,8 %. Denne periodisering, er alene gjort, for senere at kunne sammenligne resultater med Business Check. I hele 2025 har slagtegriseproducenter betalt for meget for smågrisene ifølge principper i Beregnet Smågrisenotering i forhold til deres reelle efterbetaling, men i hele 2026 vil der i grundlaget kun blive regnet med 0,58 kr./kg.

Egenkapitalforrentningen er bedst ved indkøb af smågrise til fremstillingspris med 11,7 % efterfulgt af Beregnet Smågrisenoterings smågrisepris med 8,3 % og negativ -3,2 % ved indkøb af smågrise til puljenotering. Halvt beregnet og halv puljenotering bruges i mange danske smågrisekontrakter Gennemsnittet af de sidste 8,3 og -3,2 % giver kun 2,6 %.

Indkøb af smågrise til Beregnet Smågrisenotering har set over årene altid givet den mest stabile afkastningsgrad. Ved indkøb af smågrise til Beregnet Smågrisenotering deles risikoen ved at lave grise i Danmark med soholder.

Mest ekstremt for udsving i de årlige afkastningsgrader er indkøb af smågrise til deres fremstillingspris. Hvilket egentlig ikke er overraskende, så længe der i den hjemlige danske griseproduktion er store konjunkturudsving, for i denne model tager slagtegriseproducenten risikoen. Indkøb af smågrise til puljepris giver også pæne udsving, og de er noget forskudt for det som ses i soholdet. 2021-2022 var dårlige år for soholder, som solgte til ren puljepris, og det afspejles i at i disse 2 år var afkastningsgraden markant bedre for slagtegriseproducenter som købte til 100 % puljepris.

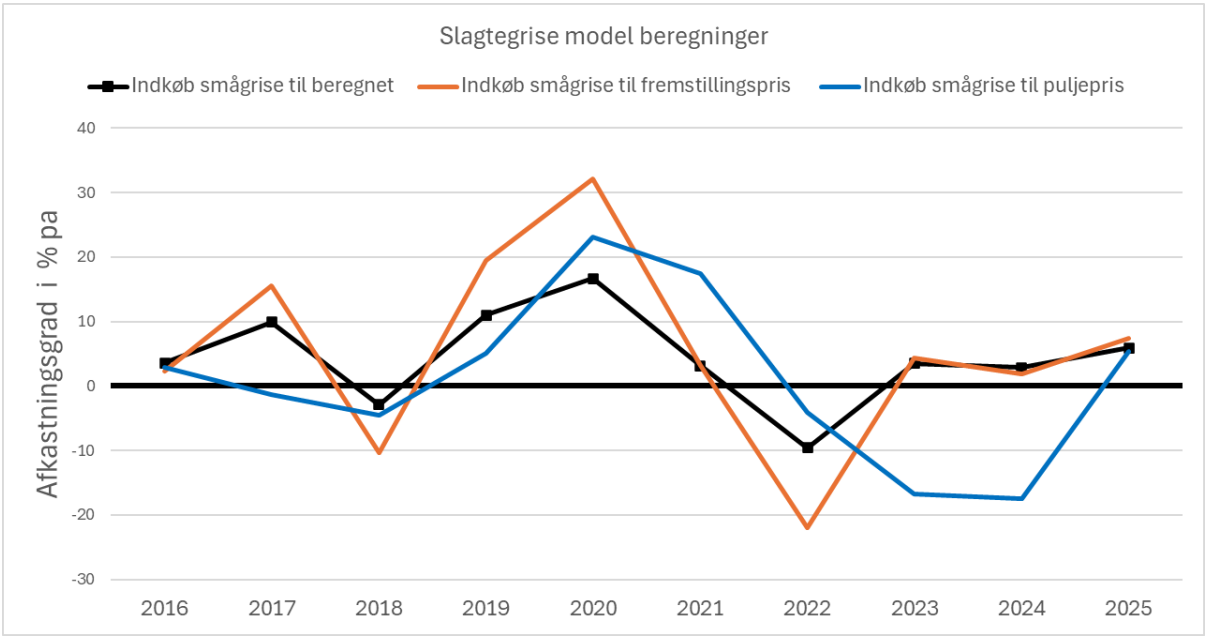

Figur 6. De beregnede afkastningsgrader for slagtegrise

Samme mønster ses på den beregnede egenkapitalforrentning. Ekstremerne er 100 % egenkapitalforretning i 2020 med indkøb af smågrise til fremstillingspris men omvendt ca. 80 % tabt egenkapital i 2022 med denne metode.

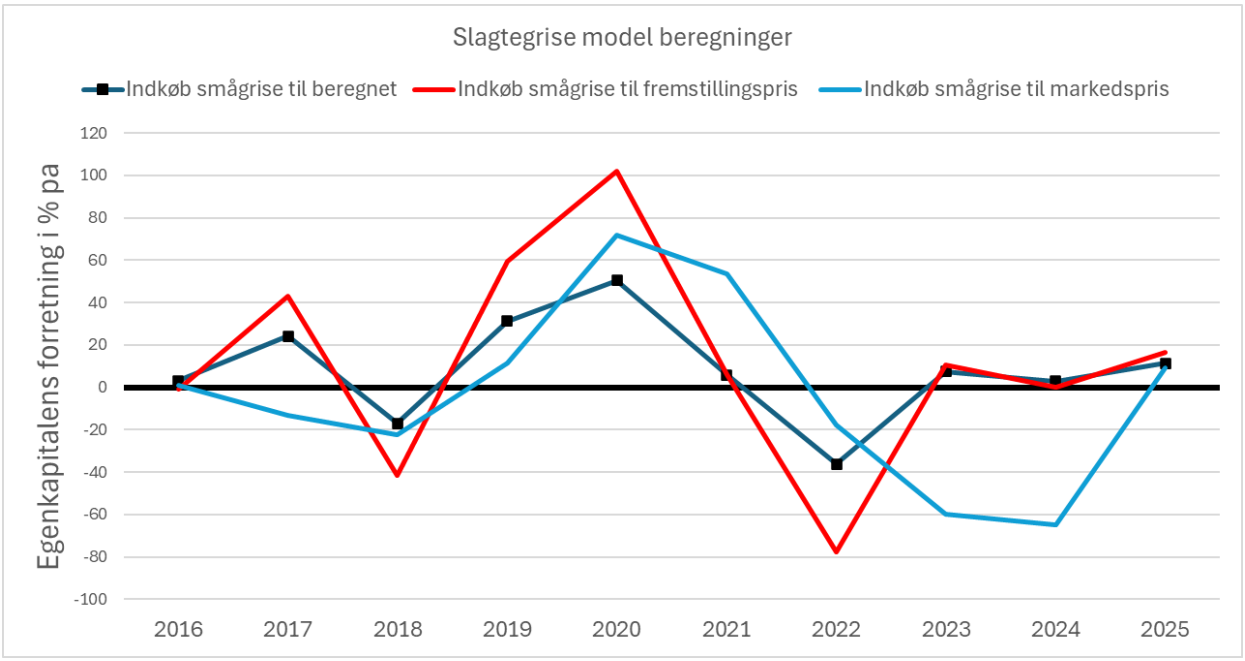

Figur 7. Egenkapitalens årlige forrentning i de tre modeller

Opsamling de tre modeller

Baseret på de to analyser i so- og slagtegriseholdet, så kan det konstateres, at der kan laves stabile, men lave afkastningsgrader i soholdet med en langsigtet fastpriskontrakt på salg af smågrise til fremstillingspris til en slagtegriseproducent.

I periode 2016-2025 ville den prismodel have været bedre for en slagtegriseproducent end indkøb til Beregnet Smågrisenotering, men ville ikke stabilisere afkastningsgraden mere end indkøb til Beregnet Smågrisenotering.

Årsagerne til at begge typer kunne være interesseret i at bruge fremstillingspris 30 kg som en langsigtet fastprisaftale kan lægge i:

- At salg af smågrise til 100 % puljepris til tider er økonomisk farligt for smågriseproducent (2021-2022).
- At køb af smågrise til 50 % Beregnet Smågrisenotering og 50 % puljenotering i perioden 2016-2026 som prismodel for indkøb smågrise i Danmark i perioden 2016-2025 har givet et utilfredsstillende resultat for slagtegriseproducent med en afkastningsgraf, som var på ca. 2,6 % i gennemsnit pa. ifølge model, men dog noget bedre ifølge regnskaberne (men her var vægtningen mere i Beregnet Smågrisenoterings favør).

Business Check, Grise i 2016-2025

De beregnede afkastningsgrader kan sættes op imod Business Check Grise i 2016-2025, hvor 2025 er foreløbige tal. I nedenstående tabel er der vist oplyst (simpelt gennemsnit) af afkastningsgraden for 7-12.000 producerede slagtegrise, > 12.000 producerede eller for bedrifter med > 750 årssøer med smågrise. De vægtede beregnede gennemsnit (baseret på egne beregninger, men baseret på de vægtede regnskabstal) er lavere end de det simple gennemsnit beregnet ud fra hvert regnskabs afkastningsgrad det pågældende år.

Tabel 10. Afkastningsgrader Business Check Grise i 2016-2025 (2025 foreløbig). De vægtede afkastningsgrader er beregnet ud fra de vægtede indtægter og omkostninger i Business Check hvert år. Vægtet afkastningsgrad er egne beregninger baseret på den gennemsnitlige resultatopgørelse for pågældende år

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gns.
AG oplyst 7-12.000 producerede slagtegrise	5,7	8,2	-6,6	26,7	29,9	10,2	11,3	3,3	-6,4	2,9	**8,5**
AG vægtet 7-12.000 producerede slagtegrise	4,8	6,5	-5,5	21,0	24,1	8,1	8,6	2,2	-5,8	3,1	**6,7**
AG oplyst > 12.000 producerede slagtegrise	9,6	11,2	-4,2	28,5	28,3	10,4	11,9	7,5	-2,6	6,2	**10,7**
AG vægtet > 12.000 producerede slagtegrise	8,4	9,2	-3,3	26,3	26,4	10,4	11,1	5,7	-1,4	4,5	**9,7**
AG oplyst søer > 750 søer	16,5	23,2	-0,8	30,7	13,8	-4,8	-1,4	31,8	29,1	17,0	**15,5**
AG vægtet > 750 søer	15,1	21,4	0,8	28,1	12,5	-3,6	-0,1	30,1	25,5	13,9	**14,4**

Det kan bemærkes at hvor afkastningsgraderne er væsentligt bedre for smågriseproducenter end for slagtegriseproducenterne så skyldes det primært udviklingen fra 2023-2025.

Vægtet AG for søer > 750 årssøer var 14,4 % i perioden 2016-2025 mod 9,7 % for > 12.000 producerede slagtegrise. Hvis der kun regnes gennemsnitlig AG for 2016-2022 så var AG for > 12.000 producerede slagtegrise 12,6 % mod kun 10,6 % for > 750 årssøer.

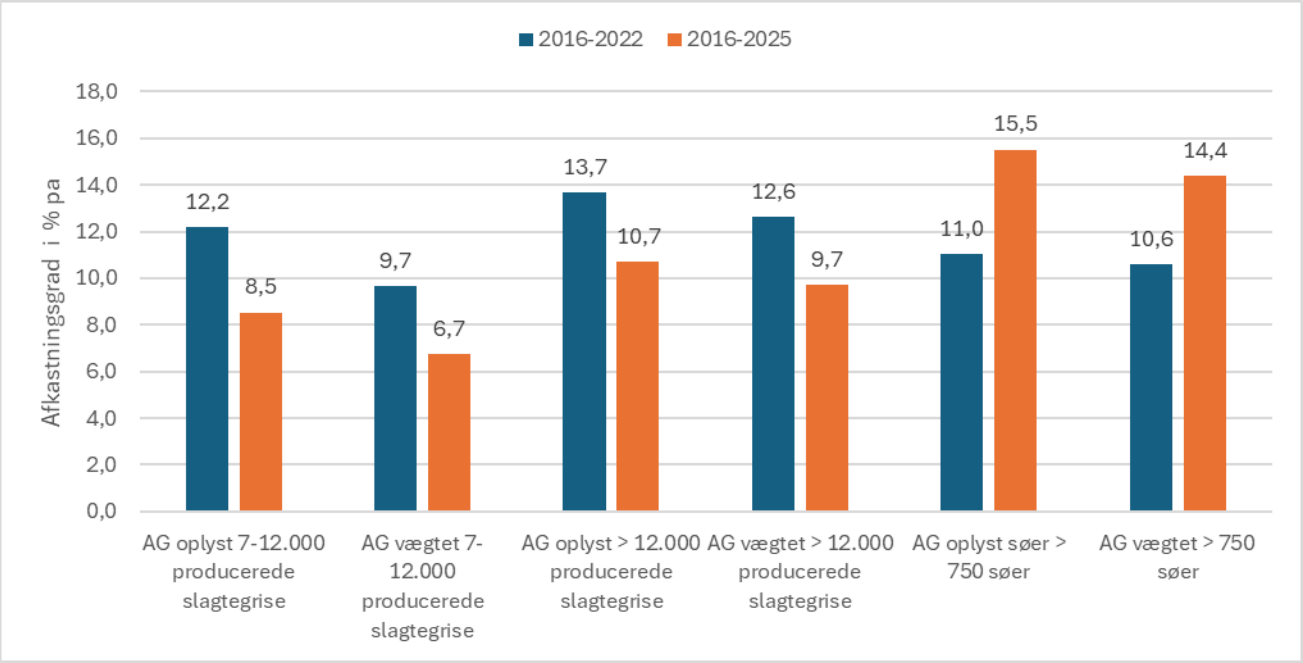

Figur 8. Afkastningsgrader 2016-2022 og for hele perioden 2016-2025

At den vægtede beregnede afkastningsgrad for branchen, er lavere end de simple gennemsnit baseret på hvert regnskab i Business Check kan måske forklares med følgende modelberegning som er vist i figur 9, hvor en bygning dog afskrives over 26 år, og inventar over 13 år for at gøre modellen simplere på årsbasis. Det gennemsnitlige sektorafkast er 4,29, mens den gennemsnitlige afkastningsgrad for slagtegrise 5,11 (forskel 0,82). Det er vel at mærke i en simulering, hvor alle har samme gennemsnitlige resultat af primært drift, og har bygget til samme byggepriser. I virkeligheden vil byggeprisforskellen forvride billedet endnu mere. Når afkastningsgraden i Business Check Grise genberegnes, så er de vægtede AG'er 1,8 -1 og 1,1 lavere end de simple gennemsnit af AG som oplyses i Business Check for henholdsvis 7–12.000 slagtegrise, > 12.000 slagtegrise og > 750 årssøer, hvilket også er i fin tråd med modelberegningen i figur 9.

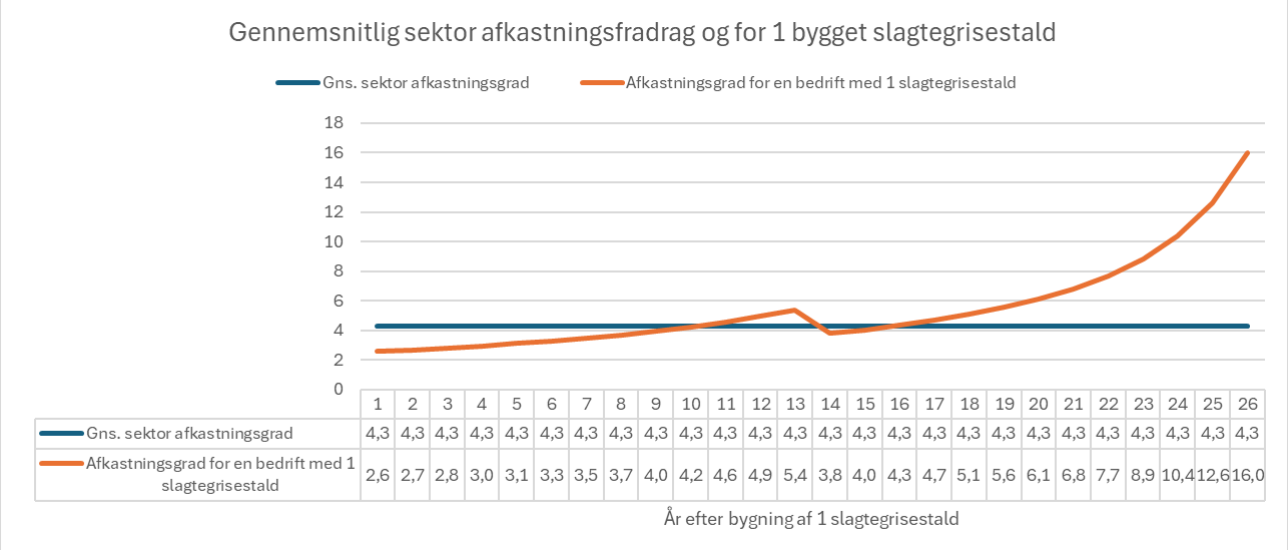

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Gns. sektor afkastningsgrad	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Afkastningsgrad for en bedrift med 1 slagtegrisestald	2,6	2,7	2,8	3,0	3,1	3,3	3,5	3,7	4,0	4,2	4,6	4,9	5,4	3,8	4,0	4,3	4,7	5,1	5,6	6,1	6,8	7,7	8,9	10,4	12,6	16,0

Figur 9. Modelberegnede afkastningsgrader som viser afkastningsgrad for et bygget anlæg samtidigt med en gennemsnitlig sektoranalyse. Input er de samme, men sektoranalysen har en lavere gennemsnitlig afkastningsgrad end den enkelte slagtegrisestald.

Afkastningsgrader vægtet kan være et udmærket nøgletal, men det er ikke nødvendigvis et særligt godt nøgletal, hvis nye produktionsanlæg sammenlignes med ældre næsten fuldt afskrevne anlæg, da

afkastningsgrader kan være meget forskellige i griseproduktionen afhængigt af hvor langt ned nedskrevet produktionsanlægget er i værdi.

Diskussion resultater i forhold til Business Check

Afkastningsgraderne har generelt som gennemsnit over årene været noget bedre Business Check end i Beregnet Smågrisenotering, selv når der i Beregnet Smågrisenotering blev korrigeret for et produktivitetsefterslæb på 1,5 år i grundlaget.

At søer med en så stor eksport ratio har en anderledes, og også meget højere gennemsnitlig afkastningsgrad end ifølge Beregnet Smågrisenotering i perioden er måske ikke overraskende.

Tabel 11. De gennemsnitlige vægtede afkastningsgrader fra Business Check 2016-2025 og egenkapitalens forrentning

	Middel AG 2016-2025	Middel rente pa	Middel EK	EG +/- 1 % i rente
7-12.000 producerede slagtegrise	6,73	2,60	16,38	+/- 2,33
> 12.000 producerede slagtegrise	9,73	2,39	26,85	+/- 2,33
> 750 søer	14,37	2,56	41,92	+/- 2,33
Beregnet Smågrisenotering grundlag – AG ens for søer og slagtegrise per definition	4,34	2,71	8,13	+/- 2,33

Smågriseprisanalysen viste at slagtegriseproducenter betaler mere for smågrisene end basisprisen ifølge beregnet smågrisenotering, men ikke desto mindre med så har de en afkastningsgrad i gennemsnit på mellem 6,73-9,73 i perioden 2016-2025, mod kun 4,34 ifølge den effektivitetsefterslæb korrigerede beregnede smågrisenoteringsafkastningsgrad med basispris smågrise som forudsætning.

Følgende forhold kan delvist forklare det.

Afvigelserne indenfor årene, men ikke som gennemsnit kan delvist forklares med ret store besætningsværdiforskydninger i regnskabet fra primo til ultimo status.

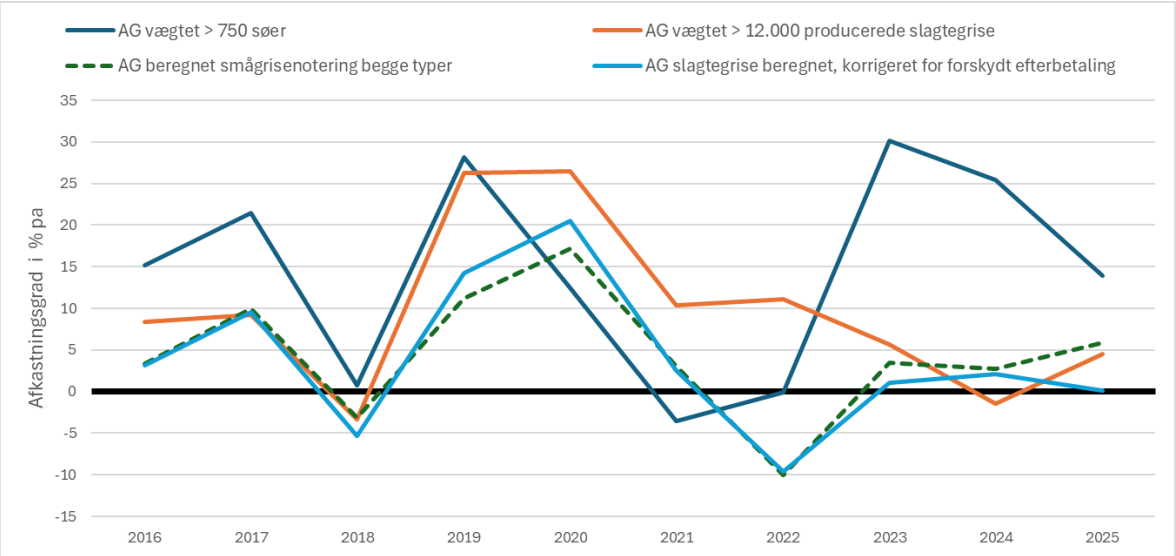

Figur 10. Business Check afkastningsgrader holdt op mod Beregnet Smågrisenotering. Afkastningsgraden er identisk for søer og slagtegrise i Beregnet Smågrisenotering per definition ifølge fordelingsmodel over- & underskud.

En anden årsag kan være gylleomkostninger. For årtier siden vedtog man, at i regnskaber for grise, at alt gyllehåndtering blev overført til plantedelen - både udgifter og indtægter. I Beregnet

Smågrisenotering står gylle som en udgift over årene, herved sænkes resultat alt andet lige for modellen i Beregnet Smågrisenotering i forhold til regnskaberne.

I Beregnet Notering bruges først priser på indkøbt foder med en nedslagskorrektion for hjemmeblandingsfordel efterfølgende. Af mange gode grunde vil Beregnet Smågrisenotering næppe kunne ramme helt korrekt. For foderpriser er der fundet mest variation på kornpriser mellem grupperne, hvor soja og andre fodertyper ligger med mindre variation (Stilling J. et al, 2025).

En model kan ikke altid sammenlignes med virkeligheden. I dette notat er der brugt kostprisværdiansættelse på besætningsværdi. I regnskaberne bruges der normalhandelsværdi.

I de 10 år som blev analyseret, var det statistisk sikkert, at normalhandelsværdien ultimo året var 5 % lavere end gennemsnittet for året. Dette reducerer aktiver og dermed forbedrer det afkastningsgraden en smule i regnskaberne via denne sæsonvariation i besætningsværdi.

Bygninger og inventar er ca. halvt afskrevet i Beregnet Smågrisenotering-modellen, hvilket de ikke nødvendigvis er i regnskaberne. Restlevetiden på grisebygninger i 2023-regnskaberne var 17,6 år-16,5 år-15,7 år for henholdsvis specialiserede sobedrifter, integrerede bedrifter og rene slagtegrisebedrifter. (Christiansen, M.G 2025). Baseret på restlevetid så er den del af produktionsanlægget producenter selv ejer - altså knap og nap 50 % afskrevet. I denne analyse var der imidlertid også anlæg, som var fuldt afskrevet men stadig med produktion, eller hvor der i regnskabsåret ikke blev afskrevet noget på trods af, at der var et aktiv i balancen på byggesummen. Men model og realiseret er tæt på hinanden her.

Slagtegriseproducenterne i Danmark har ifølge Business Check mellem 16,5-28,5 % af deres kapitalomkostning i leje af stalde i perioden 2016-2025 (se appendix for en tabel). Lejede stalde indregnes ikke som et aktiv. Leje af stalde sænker resultat af primær drift, men gør samtidigt nævneren i beregning af afkastningsgraden lavere. Lejede stalde kan være en af driverne bag afkastningsgrader for slagtegriseproducenterne, som er bedre end forventet, men det kan ikke undersøges i dette notat.

Søer har ifølge Business Check 2016-2025 haft meget fine afkastningsgrader, men det er årene 2022-2025 som primært adskiller dem fra slagtegriseproducenterne i Danmark.

Den modelberegnede egenkapital med 30 % egenkapitalstillelse har været ganske god, men skyldes også de lave rentesatser ifølge regnskaberne. Ikke alle griseproducenter har en soliditet/egenkapitalstillelse på 30 %, som her antaget. Disse må antages at have meget mere banklån, og dermed en højere rente.

Fremstillingspris 30 kg smågris ifølge Business Check og Beregnet Smågrisenotering 2016-2025

Afkastningsgradanalysen viste en del forskel fra Beregnet Smågrisnotering og så den realiserede over årene.

Hvis fremstillingspris/kostpris plus et tillæg skal bruges, så kan der indledningsvis spørges ind til om fremstillingspris 30 kg i Den beregnede Smågrisenotering over årene har været nogenlunde retvisende.

Baseret på 2016-2025-tal og Business Check > 750 årssøer omregnet til deres fremstillingspris ved 30 kg så er svaret på dette, at den kan man godt, som følgende x-y plot viser.

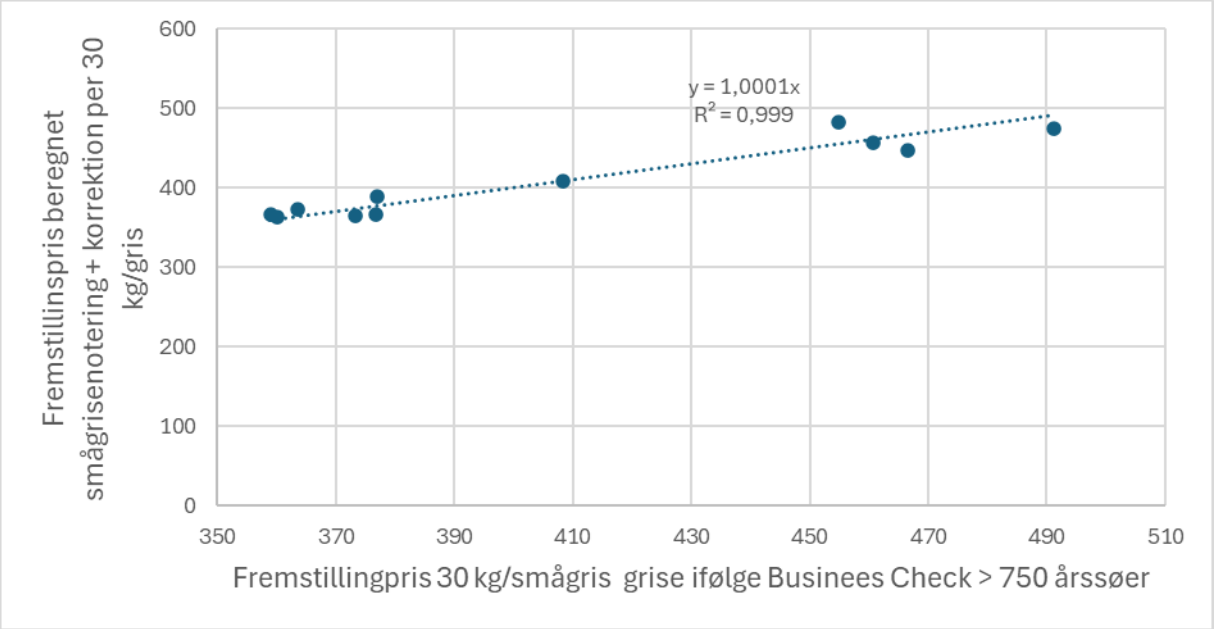

Figur 11. Korrelationen mellem Business Check > 750 årssøer per solgt 30 kg smågrise og så den korrigerede Beregnede Smågrisenotering i samme år

Forholdet mellem fremstillingspris 30 kg smågris ifølge regnskaberne og så Beregnet Smågrisenotering er 1:1 i tidsrummet 2016-2025, men der er år, hvor den enten ligger over eller under fremstillingsprisen i Beregnet Smågrisenotering.

Tabel 12. De beregnede fremstillingspriser baseret på Business Check 2016-2025-udtræk og så Beregnet Smågrisenotering i perioden korrigeret for effektivitetsefterslæb

År	Beregnet fremstillingspris per produceret /smågris	Besætningsværdi korrektioner per årsso/prod. smågrise	Fremstillingspris korrigeret for årets besætningsværdi korrektion	Fremstillingspris 30 kg/smågris ifølge Business Check > 750 årssøer	Fremstillingspris Beregnet Smågrisenotering + korrektion per 30 kg/gris
2016	330	37	366	364	374
2017	369	-7	362	360	363
2018	370	-9	361	359	367
2019	314	49	364	373	365
2020	400	-26	373	377	367
2021	382	-7	375	377	389
2022	411	37	448	455	483
2023	464	15	479	491	476
2024	469	-12	457	467	447
2025	459	-5	454	461	457

Kontraktprismodel for danske smågrise

Baseret på den historiske analyse, så var fremstillingsprisen for en 30 kg gris 3 kr./smågrise under Den beregnede Smågrisenotering som ukorrigeret for effektivitet efterslæbet, i et lille plus på ca. 6 kr./produceret gris i perioden.

En længerevarende kontraktpris på produktion for et dansk sohold, fx tegnet med nogle danske slagterier eller med en større gruppe slagtegriseproducenter, kunne se således ud:

- Nulpunktsprisen 30 kg grise i Beregnet Smågrisenotering bruges som basisgrundlag.
- Der er indlagt en fast korrektion på smågriseprisen på x kr./smågris (skal forhandles).
- Der er indlagt en fast aftale årligt om, hvor mange smågrise på 30 kg soholder skal levere.

- Hvis antallet ikke overholdes af soholder, afdækkes de manglende smågrise billigst til puljepris eller Beregnet Smågrisenotering, alt efter hvad der er muligt på markedet af samme kvalitet/sundhed, som det aftalen er indgået med.

Reelt kunne denne model bruges både indenlandsk og på eksportgrise. Det med en fast pris uanset konjunkturer er i hvert fald noget, som er brugt i det amerikanske marked.

Baseret både på historisk prisstatistik og de fundne gennemsnitlige markedspriser så vil der også i kontrakt med salg til fremstillingspris være forventning om et tillæg.

Den ene årsag er indlysende. Ingen vil binde sig til en model på forhånd med en så lav afkastningsgrad, som salg til fremstillingspris teoretisk så vil være.

Gennemsnittet for en dansk sobedrift smågrisesalgspris har i perioden 2016-2025 været ca. 50 kr./30 smågris over den Beregnede Smågrisenotering. På hjemmemarkedet baseret på analysen af danske slagtegriseproducenter regnskaber har prisen været ca. 40 kr./smågris højere. Fra dette beløb kan der fratrækkes nogle kr. pga. dansk specialgriseproduktion såsom UK-produktion, hvor der betales en merpris for smågrisene mod at slagtegriseproducent får en højere afregning af slagtegrisen, via specialgrisetillæg. I perioden 2016-2025 har det vejledende UK-30 kg tillæg været på 11,81 kr./30 kg smågris. Samlet vurderes det på landsplan i et 2025 estimat at ca. 15 % af CHR-numre med grise havde UK produktion. Alt i alt kan specialgrisetillæg ikke betyde så meget for den gennemsnitlige danske smågrise indkøbsprisen på landsplan.

For hver gang salgsprisen øges med 10 kr./smågris øges afkastningsgraden med 1,5 %.

Tabel 13: Afkastningsgrader ifølge Beregnet Smågrisenotering for smågriseproducent ved forskellige tillæg til fremstillingsprisen for smågriseproducent

Tillæg	0	10	20	30	40	50
Afkastningsgrad	3,46	4,96	6,46	7,96	9,46	10,96

Det bedste for en dansk slagtegriseproducent i tidsrummet 2016-2025 ville have været at købe til Beregnet Smågrisenotering. At kunne købe til fremstillingspris 30 kg alene havde været 3 kr./slagtegris bedre i resultat end køb til Beregnet Smågrisenotering. Der er en smule at give af, som udgangspunkt hvis denne model tages op i en hjemlig smågrisekontrakt, og endnu mere hvis der ses på den reelle smågrisepris for danske slagtegriseproducenter.

Udsvingene i afkastgrader bliver mindre selv med faste tillæg på den Beregnede Smågrisnotering.

SEGES kan ikke spå om fremtiden, så hvis der laves en langtidskontrakt baseret på fremstillingspris, 30 kg smågrise hvad skulle det faste tillæg så eventuelt være?

Et bud kunne dog være, at tillægget skal være mindre end de tillæg, der findes i markedsprisfastsættelse allerede. Årsagen skal findes i, at smågriseproducent får en yderst stabil økonomi, og det er også noget værd.

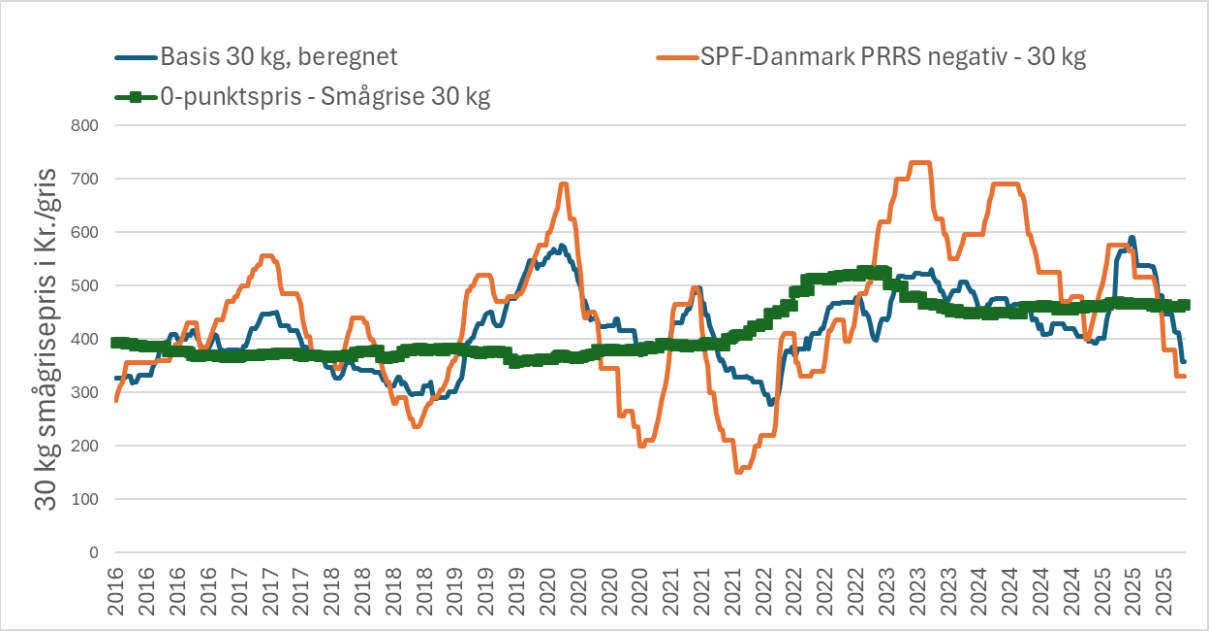

Figur 12. Basis 30 kg, dansk Beregnet Smågrisenotering, SPF-Danmark PRRS-negativ -30 kg samt 0 punktpris smågrise 30 kg ifølge Beregnet Smågrisenotering

Konklusion

Analysen af smågrise- og slagtegriseøkonomien i perioden 2016–2025 viser, at prisdannelsen på smågrise har afgørende betydning for både afkastningsgrad og egenkapitalforrentning i dansk griseproduktion i de to driftsgrene, der er analyseret. Salg ved 30 kg og for rene slagtegriseprocenter. De store konjunkturudsving gør afkastet meget volatilt, og både sohold og slagtegriseproduktion rammes hårdt i bestemte år – særligt når markedspriserne afviger fra de underliggende produktionsomkostninger.

Business Check Grise viste følgende: Vægtet AG for søer > 750 årssøer var 14,4 % i perioden 2016-2025 mod 9,7 % for > 12.000 producerede slagtegrise. Hvis der kun regnes gennemsnitlig AG for 2016-2022, så var AG for > 12.000 producerede slagtegrise 12,6 % mod kun 10,6 % for > 750 årssøer.
For begge grupper er det bedre end AG ifølge Beregnet Smågrisenotering, som kun var på 4,3 % i 2016-2025 for begge driftsgrene. Dette skyldes, at basissmågriseprisen i Beregnet Smågrisenotering ved 30 kg er beregnet, så AG bliver ens for de 2 driftsgrene ved en given dansk notering.

De realiserede afkastningsgrader er bedre i Business Check end ifølge Beregnet Smågrisenotering. For sohold kan det forklares med bedre salgspriser for smågrise end basisprisen ifølge Beregnet Smågrisenotering. Højere markedssmågrisepriser skulle så sænke AG for slagtegrise, men de ligger alligevel bedre i Business Check. Mange forhold kan delvist forklare dette, såsom forskelle mellem Business Check og Beregnet Smågrisenotering omkring gylleomkostning. En høj andel af lejede stalde for slagtegriseproducenter kan være en anden.

Men i en verden, hvor hverken Beregnet Smågrisenoterings basissmågrisepris ved 30 kg eller oplyste puljenoteringer fortæller den reelle markedspris for smågrise, så konstaterer analysen, at der i perioden 2016-2025 er et 1:1-forhold mellem fremstillingspris i Beregnet Smågrisenotering ved 30 kg og Business Check >750 årssøer. Fremstillingspris 30 kg i Beregnet Smågrisenotering kan derfor være et godt udgangspunkt i en langtidskontrakt på smågrise.

En model baseret alene på fremstillingspris for 30 kg grise giver det mest stabile – men også laveste – afkast for soholderen. I teorien er afkastningsgrad så nærmest lig ”kalkulationsrenten” i Beregnet Smågrisenotering, hvis der sælges smågrise til Beregnet Noterings ”fremstillingspris ved 30 kg”.

For hver 10 kr./smågris i mertillæg til fremstillingsprisen øges afkastningsgraden for smågriseproducenten med 1,5 % point. Udgangspunktet er kun en AG på gennemsnitlig 3,45 % ved salg til fremstillingspris 30 kg for soholder, men med fx 40 kr./30 kg smågris i fast tillæg, så vil det øge AG med 6 %, dvs. i alt til 9,45 %.

Da fremstillingsprisen i perioden har været 415 kr. mod basisprissalgsprisen i beregnet på 418 kr./30 kg smågris, har slagtegriseproducenten netto betalt 37 kr./smågris i forhold til Beregnet Smågrisenoterings basispris, altså lidt mindre end ifølge Business Check i perioden.

Den mindst volatile afkastningsgrader for slagtegriseproducent sker ved indkøb til Beregnet Smågrisenoterings basispris fordi under-/overskud per gris jo her deles med smågriseproducent. Med det smågrisemarked, som der har været historisk, er det næppe realistisk at få smågrise til Beregnet Smågrisenoterings basispris for slagtegriseproducenter i Danmark.

En fremadrettet langsigtet smågrisekontrakt baseret på fremstillingspris ifølge Beregnet Smågrisenotering plus et aftalt tillæg vurderes som et realistisk og stabilitetsfremmende værktøj – både for soholdere og slagtegriseproducenter.

Dette i en sektor præget af store udsving i input- og afregningspriser og med store forskelle mellem danske og udenlandske afregningspriser, og hvor ”offentlige puljenoteringerne” ikke helt afspejler den reelle markedspris på smågrise, når også udenlandske købere af danske smågrise er med til at sætte den reelle markedspris via varierende tillæg/fradrag til de offentligt tilgængelige puljenoteringer.

Referencer

Christiansen M.G, J. Stilling. 2025. DANSK GRISEPRODUKTIONS KONKURRENCEEVNE 2024. Rapport nr. 69. SEGES Innovation.
Stilling J., M. G. Christiansen 2025. Foderanalyser i griseproduktionen. Notat 2537. SEGES Innovation.
Christiansen M.G. 2025. Restlevetid på danske grisestalde. Notat 2501. SEGES Innovation.

Projektnummer.: 101424-2630
//Shjo//

Dyregruppe: Grise
Fagområde: Økonomi
Nøgleord: Smågrisepriser, kontaktmodeller, afkastningsgrader

Appendiks

Aktiver i stambesætning og besætningsværdi vækstgrise efter kostprismetoden.
Metodemæssigt vises der et eksempel i appendix, som det ville have været i uge 52, 2025 med input fra specialudtræk i Den beregnede Smågrisenotering i denne uge samt egne beregninger

Kostprisbinding stambesætning (søer)
I en typisk dansk sobesætning indsættes store polte ved gennemsnitlig 22 uger, og løbes ca. 10 uger efter. 22 ugers poltepris i Beregnet Noterings udtræk divideres med 0,95 for at korrigere for at 5 % ikke løbes. Ca. 10/52 af de polte der bruges årligt, er til stede i besætningen per årsso. Udover dette er der per årsso brugt poltepris beregnet/0,95 samt 750 kr. i omkostninger per sopolt ved at have dem fra 22 uger til 32 uger, hvor de løbes. I alt er der per årsso investeret 2.409 kr. alene i frembringelse af en løbet gylt. Denne kostprisbinding reduceres løbende i Den beregnede Smågrisenotering per kuld. så der sidst er der kun slagteværdien af slagteso. Gennemsnittet af disse start- og slutpriser er den gennemsnitlige kostprisbinding for en årsso.
Fravænnede per kuld ganget med produktionsomkostning uden renteomkostning give maksimal ekstra kostprisforøgelse per so i forbindelse med et kuld. Dette ganges med 50 %, ud fra simpel gennemsnitsbetragtning per so tilstede. I uge 52, 2025 var der altså gennemsnitligt bundet 3.789 kr./årsso tilstede.
Denne pengebinding skal forrentes, og betragtes som et besætningsaktiv.

Tabel 14. Beregning af pengebinding i soholdet. Kilde: Modeleksempel baseret på input fra uge 52, 2025, Beregnet Smågrisenotering og egne beregninger

Oplysninger for kalkule for bundne aktiver i polte og søer	
1 lægs procent søer i %	25,1
Kuld per årsso (A)	2,24
Årlig soudskiftning i procent (ÅSOud%)	56,22
Kr. bundet i sobesætning og polte fra 22 uger	
Polteværdi i besætning fra 22 uger til løbning ((poltepris i beregnet *10/ (52*0,95) * ÅSOud%)	162
22 ugers sopolt (pris i beregnet/0,95)	1.497
22-32 ugers korrektion for omkostninger fra 22 uger til løbning	750
I alt startindskud per årsso tilstede	2.409
Slagteværdi per årsso (slagtevægt * afregnet per kg slagtekrop)	1.070
Gennemsnitlig bundet kostpris per årsso til stede	1.739
Oplysninger for aktiver bundet per kuld i gang i besætning	
Fravænnede grise per årsso (B)	35,6
Fravænnede per kuld (B/A)	15,89
Kr. bundet i værditilvækst fostre og pattegrise	
Produktionsomkostning 7 kg grise uden renteomkostninger (fra beregnet) (P-7 kg)	258
Aktiver i fostre og pattegrise (50 %*Fravænnede grise per kuld * P-7 kg)	2.050
Aktiver i alt bundet: Startindskud per årsso + fostre og pattegrise værdi per tilstedeværende so	3.789

Kostprisbinding for 7-30 kg smågrise
Da kostpriser til og med 30 kg er uafhængig af scenarie, kan de genbruges i alle tre scenarier. Overførselskostpris 7 kg korrigeres for smågrisedødelighed. Kostpris 30 kg/smågris ifølge Beregnet kan bruges. Difference mellem kostpris 30 kg og 7 kg kostprisen per solgt smågris er kostprisændringen i smågriseproduktionen. Af denne tages 50 %. I alt er der 354,8 kr./smågris i kostprisbinding i smågriseproduktionen. Dette omregnes til hvor mange solgte smågrise der i gennemsnit er til stede per so via stalddage per solgt enhed. Omkostninger i Beregnet Smågrisenotering er på solgt enhed, så udregningen er baseret på gennemsnitlig, solgte smågrise tilstede.

Tabel 15. 7-30 kg produktion kostpriser. Modeleksempel baseret på tal fra uge 52, 2025 Beregnet Smågrisenotering

7-30 kg produktion kostpriser	Kr./enhed
Kostpris 30 kg, dvs. uden renteomkostninger (fra Beregnet)	441,2
Heraf 7 kg kostprisomkostning/ (1-smågrisedødelighed i %)	268,4
Kostprisændring smågrise fra 7-30 kg (KP 7-30 kg)	172,7
Gennemsnitlig kostprisbinding per smågrise solgt. 7 kg kostpris/solgt + 50 % *(KP 7-30 kg)	354,8
7-30 kg produktionsoplysninger	
Smågrisedødelighed i %	3,90
Solgte 30 kg smågrise per årsso	34,2
Smågrisestalddage (foderdage + 3 dage til rengøring)	51,6
Gns. solgte smågrise tilstede per so i besætning	4,8
Kostprisbinding smågrise 7-30 kg i kr. per so	1.717
I alt kostbinding søer og 7-30 kg smågrise, per so	5.506

I uge 52 2025 er der 5.506 kr. i kostprisaktiver per so i besætningen inklusiv dens 7-30 kg produktion af smågrise.

For slagtegrise beregnes aktiver bundet i besætning således
For alle grise vælges at alle omkostninger bortset fra renteomkostninger er direkte omkostninger.

I kostprismetoden indgår indkøbsprisen smågrise + ((øvrige omkostninger – renteomkostning) * 50 %)

Tabel 16. Input til kostpriskalkule slagtegrise. Modeleksempel baseret på tal fra uge 52, 2025 Beregnet Smågrisenotering

Input til kostpriskalkule slagtegrise	
Slagtegrise dødelighed	3,40%
Grise solgte årligt	3,98
Solgte grise per stiplads årligt	3,84
Kostbinding i kr. per solgt slagtegris:	
Indkøbspris 30 kg ifølge scenario	357,4
Korrektion indkøbspris for slagtegrisedødelighed	12,6
Start pengebinding (A) per solgt slagtegrise	370,0
Løbende omkostninger der ligges på pengebinding med 50 %	
Stykomkostninger	520,6
Kontante kapacitetsomkostninger	88,6
Afskrivninger	51,1
I alt løbende omkostninger per gris (B), udover smågrisekostprisen	660,2
Kostbinding i kr. per solgt slagtegris: (A+50 %*B)	700,1

Korrigeret efterbetaling
Efterbetalingen DC var i 2008-2009 reelt 70 øre/kg. Men dengang indbetalte andelshavere de første 8 år eller ved øget produktion ind på en andelshaverkonto. Derfor blev efterbetalingen korrigeret til nutidsværdi for andelshaverne. I 2018 ophørte denne ordning for at begunstige nye slagtegriseproducenter. I regnskabsåret 2018-2019 steg efterbetalingen fra 0,8 kr./kg til 1.05 kr./kg, hvoraf noget måske kan forklares med at Danish Crown måtte tilbage mere, for at finansiere den løbende drift.

Tabel 17. Korrigeret efterbetaling i kr./kg indlagt over årene i grundlagt for Beregnet Smågrisenotering samt hvad den reelt korrigere var. I 2017-2018 ophører andelshaverkonti-indbetaling for nye producenter eller ved øgning produktion (8 år med 15 øre/kg i binding for nye A kg leverancer). Efterbetaling fra Danish Crown har derfor været

lidt højere frem til 2018, da Beregnet Smågrisenotering har korrigeret for denne pengebinding af en del af efterbetalingen

Kalender år	Efterbetaling i nutidsværdi kr./kg i grundlaget	Den korrigerede reelle efterbetaling i nutidsværdi kr./kg perioden
2009	0,55	0,65
2010	0,66	0,90
2011	0,90	0,90
2012	0,90	0,85
2013	0,85	0,85
2014	0,85	0,88
2015	0,89	1,03
2016	1,03	0,98
2017	0,98	1,13
2018	1,13	0,80
2019	0,81	1,05
2020	1,07	1,35
2021	1,35	1,30
2022	1,30	1,30
2023	1,29	1,10
2024	1,10	1,04
2025	1,02	0,58

Tabel 18. Leje af driftsbygninger i % af kapitalomkostninger. Kilde: Business Check 2016-2025 – 2025 er foreløbig

År	> 750 søer	7-12.000 producerede slagtegrise	> 12.000 producerede slagtegrise
2025	10,0	8,6	24,5
2024	9,5	10,4	16,7
2023	6,3	18,7	20,5
2022	10,7	14,3	25,9
2021	8,8	20,8	28,5
2020	11,6	15,9	25,7
2019	12,4	15,5	25,8
2018	12,2	12,8	23,0
2017	11,2	13,2	21,1
2016	10,7	11,3	22,8
Min.	6,3	8,6	16,7
Maks.	12,4	20,8	28,5
Gns.	10,3	14,2	23,5

Tabel 19. Beregninger søer med smågrise. Salgspriser er ifølge Beregnet Smågrisenotering i eksemplet. Kilde: Udtræk fra Beregnet Smågrisenotering suppleret med egne beregninger

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gns.
Salgspris per smågris	370,7	401,7	325,7	422,1	465,9	393,8	397,9	486,5	445,9	472,3	418,3
Stykomkostning per smågris	220,5	210,4	219,6	221,0	223,0	245,6	322,7	304,5	267,3	266,4	250,0
Kapacitetsomkostning er per smågris	90,5	90,7	89,4	89,6	89,3	89,4	107,7	116,1	119,0	124,2	100,6
Afskrivninger per smågris	47,2	45,9	46,7	46,9	47,4	48,0	48,9	49,8	50,2	50,2	48,1
Resultat af primær drift per smågris	12,5	54,7	-30,0	64,6	106,3	10,7	-81,4	16,0	9,4	31,5	19,6
Korrektion for avlsværdi fremgang per smågris	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4
Resultat af primært drift per årsso, korrigeret for avlsfremgang	631	1965	-691	2362	3724	621	-2386	795	587	1347	903
Aktiver											
Kostpris besætningsværdier per årsso til og med 30 kg	5.420	5.597	5.471	5.867	5.834	5.779	6.835	7.220	6.543	6.702	6.127
Bygge og inventar aktiver per årsso til og fravænning	9.612	9.689	10.109	10.253	10.371	10.544	10.850	11.075	11.257	11.505	10.526
Bygge & inventar smågrise per årsso	4.532	4.485	4.638	4.763	4.858	4.932	4.973	5.032	5.141	5.284	4.864
Gennemsnitlige aktiver bundet I alt	19.564	19.771	20.219	20.883	21.064	21.254	22.658	23.326	22.942	23.492	21.517
Nøgletal											
AG søer med smågrise	3,23	9,94	-3,42	11,31	17,68	2,92	-10,53	3,41	2,56	5,74	4,20
Rente fremmed finansiering, kr. årsso	507	526	442	350	324	297	277	294	445	593	409
Resultat efter finansiering per årsso	124	1440	-1134	2012	3399	324	-2663	501	142	755	494
Egenkapital per årsso ved salg 30 kg	5.869	5.931	6.066	6.265	6.319	6.376	6.797	6.998	6.883	7.047	6.455
Egenkapital forrentning søer med smågrise	2,1	24,3	-18,7	32,1	53,8	5,1	-39,2	7,2	2,1	10,7	7,7

Tabel 20. Økonomi slagtegriseproducenter ifølge Beregnet Smågrisenotering + korrektion for avlsværdi fremgang. Smågrise er indkøbt til Beregnet Smågrisenotering. Kilde: Udtræk fra Beregnet Smågrisenotering suppleret med egne beregninger

Økonomi med beregnet	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gns.
Salg af grise	890,8	955,5	823,6	1018,6	1101,5	981,8	1100,8	1262,3	1116,8	1180,3	1043
Køb af grise	384,9	415,7	336,3	435,9	481,8	407,9	412,4	504,4	461,9	488,9	433
Stykomkostninger	381,4	375,5	405,8	407,4	402,0	447,4	640,0	613,9	513,2	519,3	471
Kapacitetsomkostninger	60,7	62,8	61,8	62,5	63,7	64,9	75,4	79,0	81,7	87,5	70
Afskrivninger	48,7	46,2	46,6	47,6	48,2	48,7	49,4	48,5	48,8	50,4	48
Primært resultat per slagtegris	15,2	55,4	-26,8	65,2	105,8	12,9	-76,5	16,6	11,2	34,2	21
Korrektion for avlsværdi fremgang	8,35	8,35	8,35	8,35	8,35	8,35	8,35	8,35	8,35	8,35	8
Primært resultat per slagtegris korrigeret	23,6	63,7	-18,5	73,5	114,1	21,2	-68,1	24,9	19,6	42,6	30
Primært resultat per slagtegrisestiplads	**90**	**247**	**-72**	**286**	**445**	**83**	**-268**	**101**	**80**	**170**	**116**
Aktiver bundet											
Kostpris besætningsværdi	630	658	593	695	739	688	795	875	784	817	727
Gns. bygge og inventar aktiver	1906	1837	1865	1901	1929	1960	1993	2021	2047	2071	1953
Aktiver i alt	2536	2495	2459	2596	2668	2648	2788	2896	2830	2888	2680
Nøgletal											
Afkastningsgrad i %	3,54	9,89	-2,93	11,02	16,67	3,14	-9,61	3,50	2,83	5,90	4,39
Rente fremmed finansiering, kr. slagtegrisestiplads	65,8	66,4	53,8	43,5	41,1	37,0	34,1	36,5	54,9	72,9	51
Resultat efter finansiering	24	180,5	-126	243	404	46	-302	65	25	97	66
Egenkapital per slagtegrise stiplads	760,9	748,5	737,6	778,8	800,4	794,5	836,4	868,8	849,1	866,5	804
Egenkapital forrentning i % pa	3,2	24,12	-17,1	31,1	50,4	5,8	-36,1	7,5	3,0	11,2	8,3